

Nova pot

Ljudska fronta mora zavarovati mirno
izgradnjo naše dežele in demokratične
pravice našim narodom! TITO

Cena 2 din, mesečno 8 din

Leto I. - Štev. 13

Vestnik Osvobodilne fronte celjskega okrožja. Izhaja vsak petek

Celje 12. oktobra 1945

Kako bomo volili 11. novembra

Se mesec dni nas loči od dne, ko bodo združeni jugoslovanski narodi s svobodnim in tajnim glasovanjem odločili in potrdili ono, kar so si s težkimi žrtvami in z nepopisnimi naporii priborili tekoni štiri letne borbe. Potrdili in oddolžili se bodo našim borcem, ki so padli za svobodo, potrdili in odobrili bodo veliko oporoko naših enmilijonedemstotisoč žrtev, kateri so žrtvovali največ, kar more človek žrtvovati, prelili so svojo kri, dali svoja življenja za svobodo in boljše bodočnost svojega naroda.

Popolnoma razumljivo je, da je zanimanje širokih ljudskih množic, kako se bodo izvedle volitve v ustavotvorno skupščino (zvezno skupščino in skupščino narodov), veliko. Saj bodo z glasovanjem določili in stopili v novo obdobje in novi čas, v katerega postopoma prehajajo vsi svobodoljubni narodi sveta.

Zakon o volitvah narodnih poslancev, čigar temelj je v zakonski obliki postavila Začasna narodna skupščina, je skupno z zakonom o volilnih imenikih edinstven primer zares široke demokracije in vsebuje znake povsem novega demokratičnega reda.

Po tem zakonu more biti za narodnega poslanca izvoljen vsak državljan, ki ima volilno pravico, to se pravi, da more kandidirati vsak državljan, ki je vpisan v volilni imenik in da se ne dela nobene razlike med volilno pravico in pravico biti voljen. Volilno pravico pa imajo po zakonu o volilnih imenikih vsi državljani Jugoslavije, moški in ženske, ki so dopolnili 18 let in vsi vojaki jugoslovanske vojske, ter borci Narodno osvobodilne vojske in partizanskih odredov obeh spolov neglede na starost.

V naši novi demokratični federativni Jugoslaviji bomo imeli takozvani dvodomni sistem, to je zvezna skupščina in skupščina narodov. V zvezni skupščini more biti izvoljen vsak državljan Jugoslavije, v skupščino narodov pa samo državljan tiste federalne edinice, ki ga voli.

Volitve v obe zbornici se vrše istega dne in istočasno.

Velika pridobitev dvodomnega sistema je v tem, ker se pri dvodomnem sistemu ozira tako na število prebivalstva kot tudi na posamezne narode, ne glede na njihovo velikost. Federalni edinci Slovenije pripade z ozirom na število prebivalstva 29 mandatov v zvezni skupščini. Če bi pa imeli samo dom zveze, bi pri uzakonitvi posameznih zakonov, kateri bi bili v korist le posameznim federalnim edincem, močnejše zastopani narodi slabše preglasovali, kakor se je to dogajalo v stari Jugoslaviji. Pri dvodomnem sistemu bo preglasovanje izključeno, kajti v skupščini narodov pošljejo vse federalne edince enako število poslancev, ne glede na velikost in število prebivalstva, ker se na ta način v najvišjem organu narodnega predstavnštva ustvarja načelo enakopravnosti vsakega posameznega naroda.

Vzemimo, da bi bil zvezni skupščini predložen in tudi tam sprejet zakon, kateri bi koristil le posameznim federalnim edincem. Ta zakon mora biti predložen še skupščini narodov, mora biti tam sprejet in potrjen. V tej drugi

V Ljudski fronti so združene vse napredne sile naše domovine!

Notranji minister NVS Zoran Polič na množičnem zborovanju v Celju

Na velikem množičnem zborovanju v celjskem mestnem parku dne 16. sept. je pred desetstotisočlavo množico govoril notranji minister Narodne vlade Slovenije, tov. Zoran Polič. V svojem obširnem govoru se je dotaknil vseh vprašanj, ki stoje danes v ospredju zanimanja vsakega posameznika in celote in katerih rešitev stremi k istemu cilju: utrditvi demokracije in ljudske oblasti, teh temeljev naše države.

Naša zemlja, ki je za časa vojne toliko trpela, nas sedaj v svobodi vzpodbuja k novemu delu. Pred nami stoje prve svobodne volitve, ki so značilni mejnik v tem razvoju. Že pri volitvah v Narodno osvobodilne odbore smo pokazali, da so naše volitve svobodne in popolnoma različne od onih v stari Jugoslaviji. Kdor je prečital govor maršala Tita in proglas Ljudske fronte Jugoslavije, ve, da danes pri nas ne gre

Nekaj tednov je minilo, odkar je izšla zadnja številka »NOVE POTI«. Bilo je več razlogov, da smo prenehali z izdajanjem našega lokalnega časopisa. Vendar pa vsi ti razlogi niso toliko močni, da bi odtehtali živo potrebo po listu, ki bi se predvsem bavil z našimi okrožnimi razmerami in problemi. Šele, ko smo časopis ustavili, smo videli, kako tesno je bila »NOVA POT« povezana z ljudskimi množicami celjskega okrožja. Cel kup dopisov, vprašanj in pritožb smo v tem času prejeli. Z vseh koncev našega okrožja prihajajo dopisi, na podlagi katerih smo se odločili, da znova oživimo časopis, ki pa naj ne bo le registrator važnejših dogodkov, ampak predvsem usmerjevalec vsega političnega, gospodarskega, javnega in prosvetnega dela celjskega okrožja. Da bi »NOVA POT« v resnici dosegla ta smoter, pa je premalo, da bi bila povezana z množicami naročnikov samo formalno, potrebno je neposredno, tesno sodelovanje slehernega čitalca ter vseh organizacij Osvobodilne fronte, ki naj priskočijo v pomoč z dopisi, nasveti, z vprašanji, z zdravimi kritiki vseh napak, ki jih opazijo. Treba je gledati okoli sebe, videti življenje tudi izven svoje ograje, delavnice, urada, prislunhiti kipečemu utripu novega življenja, silnemu poletu in volji osnovnih ljudskih množic utrditi velike pridobitve domovinske vojne z vztrajnim in požrtvovalnim delom, z dvigom produkcije, s čim hitrejšo in uspešnejšo gospodarsko obnovo, z dvigom svoje države na tako stopnjo, da bo ustvarjeno blagostanje in tisto življenje, na katerega so v poslednjih izdihih mislili stotisoči junakov, ki so umirali za novo Jugoslavijo.

Tem množicam delovnega ljudstva naj služi naš časopis, naj jih bodri in krepi v njihovi čvrsti in pošteni zavesti, naj jim vliva pogum in samozavest v teh težkih časih borbe na gospodarskem in političnem polju proti vsem objektivnim in subjektivnim oviram, ki se nam stavlajo na pot. Proti objektivnim okoliščinam — opustošenju in uničenju, ki nam ga je zapustil zločinski okupator, proti subjektivnim težavam — proti vsem saboterjem in razbijačem naše, v krvavem boju skovane enotnosti, proti vsem tistim, ki bi radi izkoriščali široko ljudsko demokracijo v svoje čisto osebne, sebične, koristolovske ali pa strankarske interese, proti špekulantom in črnohorzičancem, proti vsej protiljudski, pokvarjeni in lopovski družinski reakciji. — Z »NOVO POTJO« na pot do končne zmage!

skupščini je zastopano iz vsake federalne edinice isto število poslancev. Brez dvoma takega zakona, ki ne bi ustrezal koristim vseh federalnih enot, Skupščina narodov ne bi sprejela.

Glasovanje se vrši s kroglicami in ne z volilnimi lističi, kot je to bilo pri volitvah, ko je ljudstvo volilo svoje Krajevne narodne odbore. Glasovanje s kroglicami se vrši radi tega, da se popolnoma zavaruje tajnost glasovanja. Tajnost glasovanja je dosledno zavarovana. Zakon predvideva vse mogoče slučaje v glasovalnem postopku, samo da bi bila tajnost volitev zasigurana. Volilcem pa ni zagotovljena samo tajnost glasovanja, temveč jih tudi nihče ne sme izpraševati, za koga so glasovali, ako pa se ve, za koga so glasovali, jih nihče ne sme klicati na odgovor.

Vsak volilec sme glasovati samo enkrat za vsako zbornico in sicer na onem volišču, na katerem je vpisan v stalni volilni imenik. Izjemo tvorijo v tem le člani volilnih odborov, kateri volijo na onem volišču, na katerem na dan volitev vršijo svojo dolžnost, vendar pa se morajo izkazati, da so vpisani v volilni imenik v svojem kraju.

Po 55. členu in sledečih zakona o volitvah narodnih poslancev se vrši glasovanje na ta-le način:

Ko sprejme volilec kroglico, jo položi v dlan desne roke ali v levo, če desne nima, nato roko zapre in s tako zaprto roko pristopi po vrsti k vsaki skrinjici ter seže v vsako skrinjico. Kroglico

spusti v tisto skrinjico, ki pripada kandidatni listi oziroma kandidatu, kateremu namerava oddati svoj glas. Ko potegne volilec roko iz poslednje skrinjice, jo pred vsemi odpre, da more vsakdo videti, da v roki ni več kroglice.

Volilec, ki zaradi kake telesne hibe ne bi mogel glasovati na način, kakor je predpisan v prejšnjem odstavku, ima pravico pripeljati s seboj pred volilni odbor osebo, ki odda glas namesto njega.

Volilni odbor ne sme odreči glasovanja osebi, ki je vpisana v stalni volilni imenik.

Prvič bo pri sedanjih volitvah volila tudi naša vojska in sicer na voliščih tistega kraja, v katerem se vojaška edinica nahaja in to skupno s civilnimi volilnimi upravičenci. Zato se bo pripravilo v vsakem kraju dovolj volišč, na katerih bo volilo po 500 volilcev ter bo tako omogočeno vsakomur, da bo lahko izvršil svojo državljansko dolžnost premišljeno, brez zamude ali čakanja. Volilni odbori, katerih naloga in dolžnost je pojasniti vsakemu volilcu predno glasuje, katero in čigavo kandidatno listo predstavljajo glasovalne skrinjice, so dolžni skrbeti poleg drugega tudi za red na volišču.

V Sloveniji bo nastopila Osvobodilna fronta Slovenije z enotno listo kot sestavni del zvezne liste Ljudske fronte Jugoslavije z nosilcem zvezne liste Ljudske fronte Jugoslavije maršalom Jugoslavije tov. Josip Broz-Titom.

več za politične skupine, temveč za ljudsko gibanje, v katerem sodelujejo vse zdrave ljudske množice pri izgradnji naše domovine.

Stara Jugoslavija je bila plen raznih političnih strank. Razni politični veljaki so se borili za to, kdo bo imel oblast v rokah, ne da bi ljudstvo o tem odločalo. Bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov pa nas je v skupni borbi privedla do zmage in nam bo tudi v bodoče varovalo pridobitve osvobodilnega gibanja.

Srbska, hrvaška in slovenska čaršija so nekdanj skušale razdvojiti naše narode. Zafirali in izkoriščali so delovno ljudstvo. Zanje ni več mesta med nami! Odrekli smo se jim 1941. leta in nikoli več ne bomo dovolili, da bi še plenili našo zemljo. Vedeti moramo, kaj hočemo! — Tu so prekinili govornika burni vzkliki: »Hočemo republiko! Hočemo Tita!« — Da, mi hočemo Tita!

Hočemo Tita, svobodo, pravo svobodno ljudsko oblast!

Zaupanje ljudstva je pomagalo narodno osvobodilnemu gibanju do zmage nad okupatorjem in njegovimi domačimi hlapci. A borba še ni končana. Mednarodna in naša domača reakcija skušata razkrojiti našo enotnost, toda tudi proti reakciji se bomo borili z isto odločnostjo kakor smo se borili proti okupatorju, kajti ona je osnovni sovražnik našega ljudstva in vseh načel pravičnosti. Vse kar je protinarodno, protiljudsko, je združeno v tej reakciji, ki se je strnila v opozicijo. Poznali smo opozicijo v stari Jugoslaviji. Ljudske množice so takrat sodelovale v demokratični opoziciji proti velesrbski čaršiji v borbi za enakopravnost vseh narodov Jugoslavije. Danes pa se zbirajo v opoziciji vsi temni izdajalski elementi, ki se skušajo boriti proti Ljudski fronti, proti narodu. Kdor se vključuje v nji-

Za celjsko okrožje je okrožna kandidatna lista že objavljena, da zamorejo volilci vložiti ugovore zoper kandidature takih oseb, za katere smatrajo, da nimajo pravice biti voljeni.

Na okrožni kandidatni listi za celjsko okrožje so imena znanih starih borcev za svobodo in pravice delovnega ljudstva. So to ljudje iz vseh plasti naroda, delavci, kmetje, intelektualci, ljudje preizkušeni in prekaljeni v borbah za pravice delovnega ljudstva še iz časa stare Jugoslavije, preizkušeni borci iz štiri letne osvobodilne borbe.

11. november bo mejnik v zgodovini svobodoljubnih jugoslovanskih narodov. Naj peščica reakcionarjev obleče kakršno koli obleko, živega toka širokih ljudskih množic ne bo mogla zaustaviti, ne bo mogla preprečiti in doseči, da bi naše ljudstvo pozabilo na vse žrtve, pozabilo na borce, padle za svobodo, pozabilo na vse gorje, katerega mu je povzročil okupator in da ne bi na dan volitev izvršilo svoje državljanske dolžnosti in pred vsem svetom zapečatilo in potrdilo, kar si je v teku narodno osvobodilne vojne priborilo.

Kakor je bil premagan najmočnejši in najhujši sovražnik vseh slovanskih narodov v krvavem boju, tako bodo na dan volitev potolčeni vsi ostanki reakcionarnih klik z malimi kroglicami, za kar bo poskrbelo naše pošteno delovno ljudstvo.

hove vrste, ruši ljudsko oblast in je sovražnik vsega naroda.

Osvobodilna fronta slovenskega naroda je nastala iz združitve vseh osnovnih ljudskih množic že pred letom 1941. Vse napredne ljudske sile so se zbrale že pred letom 1940, da se upro poizkusom, uvesti fašizem v našo državo. V teku štiriletne borbe smo očistili domovino s pomočjo zaveznikov, predvsem Sovjetske Zveze, ki nam je in bo stala v vseh težkočah iskreno ob strani.

Vsi narodi Jugoslavije morajo sodelovati pri ustvaritvi našega novega političnega življenja in zdrave ljudske oblasti. Pri tem se moramo zavedati, da stopajo danes na oblast novi ljudje, ki tega dela še niso navajeni, ki pa imajo voljo do dela in se zavedajo, da delajo za ves slovenski narod.

Pomagati moramo tem ljudem in z zdravo kritiko odpravljati morebitne napake, ki bi jih delali.

Kdor koli pa bi hotel te napake izkoristiti v svoje temne namene, bo naletel na odpor celotnega našega ljudstva. Z vso odločnostjo bomo nastopali proti rušilni kritiki opozicije, ki ni nič drugega, kakor poizkus reakcije, izpodkopa ljudsko oblast!

Danes pristopamo trdnejši in močnejši kot kdaj koli k vpisovanju članov v OF. Vsem poštenim Slovincem je dana možnost, da se vključijo v svojo vsenarodno organizacijo.

Gotovo ni nobene države v Evropi, ki bi se tako hitro obnavljala in gradila, kot naša domovina. Zadnji zakoni kažejo odločno voljo naših oblasti, da v najkrajšem času uredijo strogo zakonitost in uvedejo popoln red v vse naše življenje. V volilnih zakonih in v zakonih o volilnih imenikih že vidimo ono pravo demokracijo, ki nas edina more voditi k napredku. Opozicija toži čez »težki« 4. paragraf, ki odvzema volilno pravico onim, ki so se zagrešili za časa vojne zoper narodno čast in ki so sodelovali z okupatorjem. Mi pa se vprašamo, kje so bili vsi ti ljudje, ko se je narod boril za svojo svobodo. Vendar so ponekod te določbe o volilnih imenikih vzeli predosledno, črtali so iz spiska tudi take ljudi, ki niso zakrivilili kaj posebnega huđega. To je treba popraviti. Ljudski zbori naj sami presodijo, kdo je kriv in kdo ni. Če je bil kdo po krivici črtan iz imenika, naj bo na zahtevo ljudstva zopet vpisan. Kdor pa ne zasluži, da bi bil v volilnem spisku, ga lahko po volji ljudstva zopet zbrisejo. Vsi ti zakoni so izraz prave svobode, resnične demokracije. Kljub temu se bori proti njim opozicija. Bori se tudi proti dvema domoma, proti polni enakopravnosti vseh narodov Jugoslavije, in s tem dokazuje, da hoče rušiti vse, kar smo si v teku štirih let priborili.

Tovariš notranji minister je nato omenil še zakone o tisku, o društvih, sodiščih in o agrarni reformi. Tudi proti tem zakonom se hoče boriti opozicija.

Zakon o agrarni reformi je rešil ono osnovno vprašanje, katerega ni mogla rešiti nobena oblast v stari Jugoslaviji. Pomen agrarne reforme je razviden iz sledečih števil: v Sloveniji je 57 odst. kmečkih družin posedovalo samo 13 % celokupne zemlje. To se pravi, da je imela večina kmečkega ljudstva samo majhen del vse zemlje v Sloveniji. Na drugi strani pa je imel en odstotek veleposestnikov 20 odst. zemlje v svojih rokah.

Gotovo ni nikogar med delovnim ljudstvom, ki ne bi soglašal s tem, kako si hočemo urediti življenje. Pri vsem tem pa je osnovno vprašanje:

Ali si želimo novo življenje, demokracijo in republiko, ali pa hočemo povratak v stare razmere?

Danes vidimo, kdo se je z nami boril in nas vodil. Danes pa tudi vidimo, kdo še vedno skuša sejati razdor med naše narode, da bi jih lahko izkoristil. Ne-

pravno se je to zopet pokazalo, ko je kralj prelomil pogodbo z maršalom Titom. Storil je kakor Hitler, kateremu tudi ni bila nobena pogodba sveta. Zavedati se moramo, da pomeni monarhija povratak v staro življenje, republika pa svobodo in pravo ljudsko oblast. Zato hočemo republiko. Za to obliko države moramo pa še mnogo storiti. Mi hočemo republiko, v kateri ne sme biti nikogar, ki ne bi imel dovolj za človeka dostojno življenje.

Tovariš notranji minister je nato opozoril, da moramo posebno važnost polagati na obnovo prometa in gospodarstva. Predvsem je treba razkrinkavati one škodljivce, ki dvigajo cene in se bavijo s črno borzo, ter s tem rahljajo tudi naše politično življenje. Kakor smo dosedaj uspešno delali na obnovi, bomo tudi v bodoče storili vse v korist najširših ljudskih množic. Težave, ki se bodo pojavljale, pa bomo premagali ob sodelovanju celokupnega ljudstva.

Osnovna naloga, cilj, ki smo si ga zastavili že leta 1941. in ki ga do danes še nismo dosegli, je združitev vseh delov slovenske zemlje v skupni domovini. Še so sile, ki nam odrekajo pravice do Primorske. Mi smo si s krvjo naših najboljših sinov priborili to zemljo in jo osvobodili izpod jarma italijanskega fašizma.

Veličastna delavska manifestacija v Ljubljani

V nedeljo, dne 23. septembra je bila v Ljubljani veličastna manifestacija dela in enotnosti. Delovno ljudstvo iz vse Slovenije se je zbralo, da pokaže svojo moč, da pokaže svetu velike uspehe, ki jih je doseglo, odkar je okupator pregan iz domovine in da postavi načrt za svoje bodoče politično, socialno in kulturno delovanje. Na kongresu, ki se je vršil v veliki dvorani na Taboru, so se zbrali odposlanci Enotnih strokovnih organizacij iz vse slovenske zemlje. Navzočnost najvišjih predstavnikov oblasti je manifestirala tesno povezanost delovnega ljudstva z državno in narodno oblastjo. V svojih govorih so minister za socialno skrbstvo Zvezne vlade dr. Anton Kržišnik, minister za industrijo pri NVS tov. Leskošek, zastopniki Sovjetske vojaške misije, zastopniki Jugoslovanske armade, Glavnega odbora ESZDNJ, Mestnega NO Ljubljana in zastopniki kmečkega ljudstva, žen in mladine, poudarili, da se moramo vsi Slovenci, zlasti delavski razred zavedati, kako usodepolne in odločilne čase doživljamo.

V stari Jugoslaviji se je moral delavski razred boriti za najosnovnejše pravice. Narodu sovražne sile so se borile proti temu, da bi se delavski razred organiziral v veliko povezano celoto, ter so ga skušale na vse mogoče načine cepiti in razdvojiti. Danes je delavski razred strnjen in enoten.

Požrtvovalnost naših delavcev za časa štiriletne borbe je mnogo pripomogla k temu, da smo si ustvarili novo državo, svojo Titovo Jugoslavijo. Nikoli več se ne bodo cepili delavci med seboj, trdno povezani bodo gradili svojo domovino in utrdili temelje boljši bodočnosti. Njihove sindikalne organizacije bodo najboljša podpora ljudski oblasti. Osvobodilna fronta, v kateri so združene vse pozitivne sile našega naroda, je fronta delavcev, kmetov in delovne inteligence. Zrasla je iz štiriletne borbe slovenskega naroda za svojo svobodo. Zmaga Osvobodilne fronte je zmaga slovenskega delovnega ljudstva. Slovenski delavci bodo 11. novembra enodušno glasovali za demokratično federativno republiko Jugoslavijo.

Vendar pa se delavci ne smejo zadovoljiti samo s tem, da politično podpirajo našo ljudsko oblast. Dvigati mo-

Primorska je naša in mora biti naša!

Na mirovni konferenci bodo reševali tudi to vprašanje. In če se ob tej priliki ozremo na naše zaveznike, vidimo, da je Sovjetska zveza edina, ki nam naše pravice v polni meri priznava. Odnose do naših zaveznikov bomo merili ravno po rešitvi tega vprašanja. Kakršni bodo odnosi zaveznikov do nas, takšni bodo tudi naši do njih!

Za vse to se je borila OF že od leta 1941 in se bori še danes. Prav radi tega se je ljudstvo zgrnilo okoli Osvobodilne fronte. Ljudska fronta Jugoslavije je pravo ljudsko gibanje. Maršal Tito ni voditelj politične stranke, on je pravi voditelj jugoslovanskih narodov.

Ljudska fronta predstavlja ves naš narod!

Edini, ki danes lahko ustvarja, je ljudstvo samo. Zato si moramo izbrati take ljudi, ki bodo sposobni premagati vse ovire in težave in ki bodo uživali naše zaupanje. Z vseljuskim gibanjem bomo zgradili pravo enotnost, zato mora biti Ljudska fronta žarišče vsega našega ljudstva.

Vendar pa je še nekaj ljudi med nami, ki skušajo z različnimi govoricami razbiti naše vrste. Govorijo, da se borimo proti veri in da vladata pri nas anarhija in brezpravnost. Naše delo govori za nas! Mi nismo nasprotniki vere in cer-

kve — tudi to smo dokazali — vendar smo budni proti vsem, ki so služili v vrstah okupatorja in proti vsem, ki skušajo razbiti našo skupnost.

Ob koncu svojega govora je tovariš Zoran Polič spomnil še na neštete žrtve, ki jih je zahtevala osvobodilna borba. Ze zato je naša sveta dolžnost, da delamo za izgradnjo naše domovine, in da smo budni proti sovražnikom. Tako kot naši borci niso poznali niti prijatelja niti brata v boju za naše skupne pravice, bomo tudi mi neumiljeno nastopali proti vsakomur, ki bi nam hotel te pravice odvzeti. Mi hočemo resnično svobodno življenje in v svobodni republiki Jugoslaviji pod ljudskim voditeljem maršalom Titom! Obenem pa želimo tudi iskreno prijateljstvo s Sovjetsko Zvezo in ostalimi našimi zavezniki! Hočemo svobodo delovnemu ljudstvu! Za to smo se borili in za to gremo na delo za srečnejšo bodočnost!

Govor tov. Zorana Poliča so neprenehoma prekinjali klici in odobravanje tisočev prisotnih zborovalcev. Ob himni »Hej, Slovani« in ob petju naših partijskih pesmi se je pričela množica počasi razhajati s trdnim zaupanjem v edino pravilno pot, po kateri vodi Ljudska fronta vse narode Jugoslavije k lepši bodočnosti!

naše delo. Vsaka tovarna, vsaka delavnica je pokazala svojo iznajdljivost. Predvsem je vzbujal pozornost gledalcev velik voz kovinarjev, na katerem je bila vsa mogoča železna šara, sredi nje pa krona in kljukasti križ. S tem je bilo simbolično prikazano, da smo enkrat za vselej opravili z nosilci teh znakov in spravili tja, kamor spadajo, med kupe smeti in razvalin.

Velika množica kmetov, ki so prihitali na ta dan v Ljubljano, in so korakali v sprevedu ramo ob rami s svojimi tovariši-delavci ter nam živo prikazovali slike iz svojega življenja in dela, pa je znova potrdila to, kar je skovala skupna borba za svobodo —

nezlomljivo zvezo delavcev in kmetov.

Povorke se je udeležilo mnogo delavcev iz celjskega okrožja. Prišli so delavci iz celjskih tovarn, rudarji iz črnih revirjev in drugi. Okoli 5000 jih je bilo. Vsak izmed njih je odnesel s tega manifestacijskega zborovanja v Ljubljani globok vtis na svoj dom in med svoje delovne tovariše. Delavci celjskega okrožja smo sklenili, da bomo tudi mi priredili veliko manifestacijsko zborovanje, na katerem bomo pokazali svojo moč in svojo enotnost.

Edvard Kardelj o Primorski

Po svojem povratku iz Londona je sprejel podpredsednik Zvezne vlade tov. Edvard Kardelj predstavnike tujege in domačega tiska, katerim je poročal o pogajanjih na londonski konferenci glede vprašanja bodočih meja med Italijo in Jugoslavijo in glede ostalih problemov, ki se tičejo naše države in Italije.

Pri razgovorih na konferenci zunanjih ministrov je delegacija Demokratske Federativne Jugoslavije iznesla stališče svoje vlade, ki je istočasno enodušno stališče ljudskih množic vse naše domovine. Jugoslavija ne želi vzeti italijanskemu narodu njegovega narotnega ozemlja, toda trdno bo vztrajala pri treh svojih osnovnih zahtevah:

1. Jugoslaviji je treba vrniti ozemlje, ki je bilo od nekdanje last slovenskega in hrvaškega življa in ki je bilo koncem pretekle vojne nasilno vzeta tem narodom.

2. Jugoslavija ne more prevzeti sa-

ma nase, da obnovi z lastnimi sredstvi ozemlja, ki so jih opustošili italijanski okupatorji, niti se ne more odreči predmetom, ki so jih odvedli iz Jugoslavije v Italijo. Jugoslavija smatra, da mora Italija plačati reparacije in vrniti odpeljane predmete.

3. Jugoslavija smatra, da je neobhodno potrebno, podvzeti take ukrepe, ki bodo preprečili v bodočnosti možnost ponovitve italijanskega napada na Jugoslavijo in druge miroljubne narode.

Tov. Kardelj je nato podrobneje obravnaval vprašanje Julijske Krajine in Trsta samega ter podal obširen komentar k navedenim trem točkam. Ob koncu je tov. Kardelj še poudaril, da bo Jugoslavija na mirovni konferenci, kjer bo ponovno načela ta vprašanja, gotovo uživala podporo svetovne javnosti in da bo takrat končno odstranjena zgodovinska krivica proti slovenskemu in hrvaškemu narodu v Julijski Krajini.

Manifestacija enotnosti in dela

Celje se pripravlja na 14. oktober

Pod gornjim geslom se bodo v nedeljo zbrale množice delovnega ljudstva iz vsega okrožja na velikem manifestacijskem zborovanju v Celju, da bodo enodušno potrdile svojo enotnost in pripadnost Osvobodilni fronti. Tega zborovanja se bo udeležilo vse delovno ljudstvo našega okrožja, delavci, kmetje, obrtniki in delovna inteligenca. Naše strokovne organizacije bodo ta dan polagale račun svojega dela. Dokazale bodo, da so močni steber, na katerega se opira nova Jugoslavija, da so vir iz katerega se črpajo nove sile za nadaljnjo borbo — za čim uspešnejšo in hitrejšo gospodarsko obnovo naše domovine.

Celjski Krajevni strokovno zvezni svet, ki je iniciator in organizator te veličastne manifestacije, bo v nedeljo preizkusil svojo organizatorično moč in sposobnost. V kratki dobi od osvoboditve do danes je naše delo pokazalo mnogo uspehov. Vse delovno ljudstvo celjskega okrožja je organizirano v svojih strokovnih organizacijah in je vse svoje moči stavilo v izgradnjo in obnovo naše porušene domovine. Težko

delo v rudnikih, tvornicah, delavnicah, po pisarnah in na polju, pomanjkanje vsakdanjih življenjskih potrebščin, težkoče pri izgradnji naše nove ljudske oblasti, vse to našemu delovnemu človeku ni vzelo poguma, temveč ga je vzpodbudilo, da s trudom in naporom premaguje vse težkoče in s tem zagotovi svojim otrokom boljšo bodočnost. Stisnil je zobe, pljunil krepko v dlan in prijel požrtvovalno za delo. Zaslužek desetih tisočev ur udarniškega dela je žrtvoval celjski delovni človek za obnovo porušene gornje Savinjske doline, za ranjene borbe in vdove padlih tovarišev. Delali smo tiho, vztrajno in marljivo z zavestjo, da smo na pravi poti. V nedeljo pa se bomo zbrali iz vsega okrožja v našem lepem Celju, da se поблиže spoznamo, da si sežemo v naše žuljave roke in pred vsem svetom manifestiramo svojo enotnost in voljo do dela.

V veličastni povorki, ki se bo vila iz Gaberja po vseh celjskih ulicah, bomo simbolično prikazali vse vrste naše proizvodnje. Strokovne organizacije tekmujejo med seboj pri pripravah, da v nedeljo čim učinkoviteje prikažejo način in pomembnost svojega dela.

Dnevno prihajajo prijave novih skupin; godb in pevskih društev, ki bodo sodelovala. V sprevedu bomo videli ponosnega topilničarja celjske cinkarne pri njegovem trudapolnem delu, videli bomo tkalce, rudarje, usnarje, grafičarje, peke, kovače in druge. Na simboličen način nam bodo prikazali, kako delajo in se trudijo iz dneva v dan, da se čim prej dvignemo k lepšemu življenju.

Podpredsednik Zvezne vlade tov. Edv. Kardelj je govoril v Ljubljani

Na volilnem zborovanju II. volilnega okraja v Ljubljani je v nedeljo govoril podpredsednik Zvezne vlade, tov. Edvard Kardelj. Prinašamo nekaj odlomkov, ker zaradi obširnosti ne moremo objaviti govora v celoti.

Tov. podpredsednik se je v začetku svojega govora zahvalil za zaupanje, ki mu ga je izkazalo slovensko ljudstvo, s tem, da ga je kandidiralo za volitve v Ustavodajno skupščino. Nato je razvil vprašanje volitev kot takih, primerjal je današnje svobodne volitve z nedemokratičnim volilnim sistemom v stari Jugoslaviji. Izvolili si bomo ljudsko oblast, ki jo nosi ljudstvo samo, ki jo vodi od spodaj navzgor. Ta ljudska oblast je resnični instrument v rokah delovnega ljudstva. Aleksander je 6. januarja 1929 vpostavil odkrito diktaturo in odprl pot reakciji in protiljudskim silam, ker je spoznal, da bi njemu in njegovim pristašem mogle postati nevarne demokratične težnje naroda. So ljudje, ki kriče, da mi uvajamo diktaturo in enostrankarski sistem. Odgovor tem gospodom daje naše ljudstvo samo, ki ima danes vso oblast v svojih rokah, ki ima v rokah tudi orožje. Ljudstvo ima v rokah vse organe oblasti, ljudstvo nadzira od spodaj do vrha te organe oblasti, kajti vsi organi naše oblasti so predstavniki, voljeni na svobodnih volitvah...

Piscu članka v angleškem listu »Times«, ki govori, da v bivši Jugoslaviji poskusi, da bi se v tej državi uvedla zahodna demokracija, niso imeli uspeha in da zato ni nič čudnega, če narodi Jugoslavije ne želijo obnavljanja takih poskusov, pa odgovarjamo, da so nam dvajsetletni poskusi uvajanje zahodne demokracije predobro znani in da si

prav nič ne želimo, vrniti se zopet tja. Mišljenja smo, da je za nas najboljša naša demokracija, ki smo jo zgradili v krvi, v trpljenju in v znoju, v teku narodno osvobodilnega boja, demokracija, za katero stoji ogromna večina našega ljudstva, demokracija, ki predstavlja bodočnost, napredok, svobodo našega ljudstva. Naša demokracija je oblast delavcev, kmetov in inteligence, delovnega ljudstva. Element te naše demokracije, to je oblast, ki je izvojevana v teku narodno osvobodilne borbe, to je orožje, ki ga drži v svojih rokah naše ljudstvo, to so demokratične pravice, ki jih naše ljudstvo ima, to je dejstvo, da je naša država kot država na strani delovnega ljudstva, to je dejstvo, da gradi naša država svoj državni sektor v gospodarstvu, da bo pomagala našemu delovnemu ljudstvu, da mu bo omogočila, da si ustvari človeka vredno življenje.

Res je, naši organi oblasti, naša ljudska oblast dela napake, dela celo mnogo napak. Te napake v veliki meri zavirajo tempo našega razvoja, tempo v obnovi naše države. Toda mi nismo krivi, naše ljudstvo ni krivo, če ni nikoli doslej imelo prilike učiti se tega, kako je treba upravljati državo. Zaradi tega se mora ljudstvo šele sedaj na svojih lastnih izkušnjah in na svojih lastnih napakah učiti, kako je treba upravljati državo; šele sedaj, ko dejansko ima upravo države v rokah. Gotovo se še bodo delale napake, ampak te napake so slabosti rasti, so takorekoč otroška bolezen naše oblasti, naše uprave. Napake, ki jih delajo organi naše oblasti, nas uče, kako je treba prav delati in nobenega dvoma ni, da se bodo naši kmetje in naši delavci, da se bo naše

delovno ljudstvo, ki je danes gospodar na svoji zemlji, naučilo pravilno upravljati državo in ravnati z oblastjo.

Tov. podpredsednik je govoril o opoziciji, ki se ne udeležuje volitev, ker je nasprotnik ljudske oblasti in ker hoče s tem prikriti svoj slabost, kajti dobro se zaveda, da bi pri volitvah dobila manjšino. Istočasno pa se veže z inozemsko reakcijo. Pišejo se memorandumi raznim vladam in v zadnjem času tudi pastirska pisma. Pred očmi imajo samo en cilj: mobilizirati hočejo proti ljudstvu inozemstvo, doseči hočejo, da bi se v notranje razmere v Jugoslaviji vmešali drugi.

Oni ljudje so za nas tujci, ki danes prosijo za pomoč, da bi se rešili — ne pozicije katoliške cerkve, kajti katoliška cerkev ni v prav nobeni nevarnosti — ampak, da bi rešili pozicije protiljudske izkoriščevalske klike, ki se skuša ponovno dokopati do oblasti.

Značaj pogojev, v katerih se vrše danes volitve, je jasen: Za OF, za ljudsko fronto v Jugoslaviji bo volil tisti, ki je za resnično demokracijo, ki je za pridobitve naše štiriletne krvave težke borbe, ki je za ljudsko oblast, ki je za lepšo bodočnost slovenskega ljudstva, za njegov napredok, za srečo njegovega delovnega človeka.

Stvar je samo v tem, da se ljudstvu da možnost, da naredi to, kar smatra za potrebno, da si s tem izboljša življenje in si ustvari boljšo bodočnost. In to je volilni program OF.

V obnovi porušene domovine je Jugoslavija danes poleg Sovjetske zveze med prvimi državami v Evropi. Zakaj je dosegla takšne uspehe? Jugoslavija je dosegla takšne uspehe radi tega, ker se gradi na ustvarjalnem poletu ljudskih množic, ker naša delovna inteligenca, naši obrtniki, naši zavedni trgovci in industrijalci, ker vsi delajo za en cilj: ustvariti čimprej normalno gospodarsko življenje, vedoč, da s temi naporu današnjega dne skrajšamo napore jutrišnjega dne.

Volitve, v katere gremo, so krona našega prizadevanja in biti morajo dostojne dosedanjih žrtev in naporov, pa tudi dosedanjih uspehov. Zaradi tega bomo 11. novembra vsi kot en mož manifestirali svojo voljo za nadaljevanje naših dosedanjih naporov. Glasovali bomo za nove napore v bodočnosti, za izgraditev velike, močne, srečne Jugoslavije in v tej Jugoslaviji naše svobodne, drage republike Slovenije.

Naj živi naša Osvobodilna fronta, ki je slovenskemu narodu ustvarjala svobodo, ki mu je odprla pot v svobodno bodočnost!

Naj živi nosilec naše državne liste, liste Ljudske fronte Jugoslavije, ki je vodil našo borbo vsa ta leta, tovariš Tito!

Naj živi združena, svobodna, srečna republika Slovenija v demokratični in svobodni Jugoslaviji!

Naši kandidati

Vidmar Josip, književnik, predsednik SNOS-a, predsednik IOOF. Nosilec federalne kandidatne liste za Dom narodov

Leskošek Franc, minister za industrijo in rudarstvo v NVS, nosilec okrožne kandidatne liste in kandidat za volilni okraj Celje za Zvezno skupščino

Lidija Šentjunc, profesor, član IOOF, kandidat v Dom narodov

V nedeljo vsi v Celje!

Krajevni strokovno zvezni svet v Celju priredi v nedeljo dne 14. oktobra veliko kulturno-delovno-politično manifestacijo delovnega ljudstva vsega celjskega okrožja. Na tozadevne okrožnice z vprašanji so priključene podružnice našega okrožja odgovorile v tako ogromnem številu, da bo manifestacija prekašala vse dosedanje prireditve v Celju. Večina strokovnih organizacij bo pokazala javnosti, kaj izdelujejo delavske in kmečke roke za obnovo osvobojene Slovenije in Jugoslavije. Poleg drugih predstavnikov oblasti nas bo v nedeljo obiskal tudi tov. Leskošek, minister za industrijo in rudarstvo pri NVS.

Glavna prireditve in slavnostni govori se bodo vršili v »Mladinskem domu« in na prostoru pred zgradbo. Spreved, pri katerem bo sodelovalo vse delavstvo, organizirano v približno 120 vključenih podružnicah, se bo pomikal po vseh glavnih celj. ulicah.

Spominski znaki, ki bodo znamenje delavsko-kmečke solidarnosti, se bodo prodajali po 2 din.

Ker je dovoljena polovična vožnja, pričakuje Celje tudi množico gostov iz ostalih delov Slovenije. Zveze z vlaki so zelo ugodne.

Za ljudsko oblast!

Za demokracijo!
Za republiko!

Tedenske politične vesti

Konferenca zunanjih ministrov v Londonu zaključena brez odločitev. Svet zunanjih ministrov Velike Britanije, Združenih držav, Sovjetske zveze, Francije in Kitajske je 2. oktobra zaključil svoje zasedanje, ne da bi dosegel kakršne koli odločitve. Svoje delo je svet zunanjih ministrov začel 11. septembra in se je medtem sporazumel v mnogih vprašanjih. Vendar pa so se pojavila tudi razna nesoglasja glede gotovih vprašanj, predvsem zaradi udeležbe Francije in Kitajske pri mirovni konferenci, ki bi bila v nesoglasju z določbami potsdamske konference. Sovjetsko zastopstvo je predlagalo, naj se vprašanja, glede katerih ni bil dosežen sporazum 2. oktobra v svetu ministrov, predloži v proučevanje svetu ministrov 3. oktobra. Toda ostali ministri tega predloga niso sprejeli in prvo zasedanje se je zaključilo brez vsakršne odločitve.

Komunistična partija Francije je prejela pri okrajnih volitvah največ glasov. Pri okrajnih volitvah, ki so se vršile v Franciji, je zbrala Komunistična partija 3.830.000 glasov in s tem prekosila vse ostale stranke. Socialistična stranka je prejela 3.700.000 glasov, radikalna pa 2.054.000. Zaradi nedemokratskega volivnega zakona in radi sistema nesorazmerne zastopstva je prejela Komunistična partija manj mandatov kot socialistična in radikalna stranka.

Agrarna reforma v sovjetskem zasedbenem pasu Nemčije. V onem delu Nemčije, ki je pod sovjetsko zasedbo, so začeli z agrarno reformo. Malim kmetom bo razdeljenih dva milijona hektarjev zemlje nemških junckerjev, ki so bili glavna opora nemškega militarizma in fašizma.

Rezultati agrarne reforme na Madžarskem. Na Madžarskem je bilo v celoti zaplenjeno ali odvzeto proti odškodnini 59.500 posestev s skupno

površino skoro 4 milijonov oralov (1 oral je 0,57 ha). Od 660.000 siromašnih kmetov je doslej dobilo zemljo 504.000 kmetov in sicer 168.000 kmečkih delavcev, 75.000 dninarjev, 33.000 kmetov, ki so imeli malo zemlje, 23.000 obrtnikov in 15.000 vaških obrtnikov. Od 290.000 oseb, ki so izrazile željo, da bi se jim dodelilo zemljišče za gradnjo stanovanjske hiše, je bilo tako zemljišče dodeljeno 124.500 prosilcem.

Prva svetovna sindikalna konfederacija. Dosedanja svetovna sindikalna konferenca, ki je v Parizu razpravljala o združitvi vseh sindikalnih organizacij v enotno zvezo, ki naj obsega vse obstoječe sindikalne organizacije, se je pretvorila v prvo svetovno sindikalno konfederacijo.

Sovjetska mornarica v Port Arthurju. Po 41 letih so ladje sovjetskega tihomorskega brodogradništva zopet zaplule v luko trdnjave Port Arthur, ki je bila doslej v rokah Japoncev. Mesto je bilo slavnostno okrašeno in ljudstvo je navdušeno sprejelo sovjetsko mornarico.

Predstavniki sovjetskih sindikatov zahteva, da združeni narodi prekinejo diplomatske odnose s Španijo in Argentino. Sovjetski zastopnik Tarasov je na zasedanju svetovne sindikalne konfederacije zahteval, da predstavniki delavskega razreda sodelujejo ob priliki določanja mirovnih pogodb. Posebno je vztrajal na tem, da morajo Združeni narodi takoj prekiniti vse diplomatske odnose s Francovo Španijo in Argentino.

Sovjetska zveza v pomoč Albaniji. V Draču je bilo izkrcano 50.000 kvintalov žita, ki je prispelo iz Sovjetske zveze za prizadete albanske prebivalce. Pričakuje se še dovoz nadaljnjih 50.000 kvintalov. Albansko prebivalstvo je sprejelo pošiljko z velikim veseljem in hvaležnostjo.

Proslava Gubčeve brigade na Vranskem

Tov. Vida Tomšičeva, minister za soc. politiko NVS pri proslavi

23. septembra 1942. je bila v Trebnjem na Dolenjskem ustanovljena udarna brigada Matije Gubca, ki je kmalu zaslovela kot ena najboljših slovenskih brigad. Borila se je proti okupatorju in narodnim izdajalcem. Prvo veliko zmago je brigada izvojevala nad belogardisti, ko je napadla njihovo postojanko Ajdovec. Ko so se hrvatske brigade borile z nadštevilnimi italijanskimi edinicami, so jim prihiteli na pomoč Gubčevci in so skupaj razbili italijansko ofenzivo na Žužemberk. Na Rakitnici pri Ribnici so se nato udarili z Italijani. Borba je trajala ves dan in vso noč. V Jelenovem žlebu pa so jih Gubčevci odločilno premagali. Ob kapitulaciji Italije so razoroževali italijanske vojake v Mokronogu. Z novimi borci je nato razširila osvobojeno zemljo tja do Hrvaške. Stalno se je borila s sovražniki, najslavnejša pa je bila borba za Žužemberk. Ko so hoteli Nemci in belogardisti vdreti na osvobojeno ozemlje, so Gubčevci prehodili 160 km dolgo pot v treh dneh in treh nočeh brez hrane in brez počitka. Vnela se je borba, ki je trajala brez presledka 10 dni. Okupatorjevo ofenzivo so razbili, nato pa so bili v stalnih bojih, dokler niso v poletu vseh brigad vkorakali 9. maja 1945 s svojo zmagovito zastavo v Ljubljano, kjer so doživeli prisrčen sprejem — plačilo za vse trpljenje, za vse dolge in težke borbe.

V soboto 22. septembra 1945 so zago-reli po hribih okrog Vranskega kresovi, ki so naznanjali začetek slavnosti ob

priliki triletnice ustanovitve Gubčeve brigade. Že ves teden so se pripravljali, postavljali so mlaje in krasili hiše, da bi Vransko bilo čim lepše za njihov praznik in se pripravljali na sprejem gostov, ki so prihiteli iz vseh delov Slovenije.

V nedeljo zjutraj ob 6 je godba 1. slov. divizije KNOJ-a igrala budnico. Vransko je oživel, ljudje so se zbirali po cestah, vojaki pa so končavali zadnje priprave. Ob 10 so se postrojili na nogometnem igrišču, na slavnostni tribuni pa so se zbrali zastopniki vojaških in civilnih oblasti, med njimi tov. Vida Tomšičeva, minister za socialno politiko

Izročitev »Reda Zmage« maršalu Titu. Sovjetski veleposlanik Sadčikov je izročil maršalu Titu najvišje sovjetsko odlikovanje »Red Zmage«, s katerim ga je 9. septembra odlikovalo predsedništvo Vrhovnega sovjeta ZSSR za izredne zasluge pri vojnih operacijah velikega obsega, ki so pripomogle k zmagi Združenih narodov nad hitlerjansko Nemčijo.

Podpredsednik Zvezne vlade Edvard Kardelj je obiskal generala De Gaulle-a. Na svojem povratku iz Londona je podpredsednik jugoslovanske vlade tov. Kardelj v spremstvu jugoslovanskega poslanika v Parizu, Marka Ristića, obiskal predsednika francoske časne

NVS, načelnik štaba 15. div. podpolk. Pero Brajevič in sekretar Okraj. NO Celje-okolica tov. Trobiš.

Podpolk. Brajevič je pregledal postrojeno brigado, nakar je borcem spregovorila tov. Vida Tomšičeva.

V svojem govoru je med ostalimi dejala: Naša armada je zrasla iz potrebe osnovnih ljudskih množic — tvorijo jo delavci, kmetje in delovna inteligenca. Naša jugoslovanska armada je zaščitnica jugoslovanskih narodov. Brez nje ne bi mogli ohraniti osnovnih pridobitev enakopravnosti, enotnosti in prave demokracije.

Na koncu pa je izjavila:

»V vas ne sme nikoli zbledeti spomin na tiste dni, ko so bili borci osamljeni. Če se bomo pri našem delu spominjali tistih borcev, ki v vsej četi niso imeli niti ene puške, niti enega naboja za pasom, takrat nam ne bo težko zorati njiv cele vasi z enim parom volov. Duh prostovoljne pomoči naj nikoli ne zapusti borcev, ki se vračajo na svoje domove. Ohranimo spomin na vse tiste, ki so darovali življenje za naš narod. Ohranimo njihov heroizem za delo, ki naj bo podlaga našemu življenju in za pogled naprej.« Svoj govor je končala: »Prepričani smo, da bo naša armada tudi v miru čuvala vse pridobitve narodno osvobodilne borbe. V tem smislu vam še enkrat čestitam.«

Slava padlim borcem!

Naj živi Gubčeva brigada!

Pero Brajevič se je v svojem govoru spominjal vseh junaških del Gubčeve brigade, tov. Trobiš pa je zbrane pozdravil v imenu Okr. NO Celje-okolica in jim želel v bodočnosti še mnogo uspehov.

Brigada je nato defilirala skozi Vransko mimo zbranih gostov. Ljudstvo je borce obsipavalo s cvetjem in vzklikalo brigadi in njenemu komandantu.

Popoldne se je ob 5 vršila pred Domom ljudske prosvete slavnostna akademija. Sodelovali so borci in člani Slov. narodnega gledališča.

Tov. major Šubic Miran-Janez, komandant Gubčeve brigade, je uvodoma spregovoril nekaj besed, nakar so borci poklonili politkomisarju brigade tov. Stanetu samokres. Odposlali so brzojavke maršalu Titu, NVS, Začasni narodni skupšč., CKKPJ in štabu KNOJ-a.

V imenu Okrožnega OOF Celje je govoril tov. Berčič, ki je bil ob ustanovitvi Gubčeve brigade v njej četni komisar. Razpravljal je o vseh političnih problemih, ki nas trenutno zanimajo.

Sledila je reportaža: »Tri leta napov in zmag«. Reportažo so borci zelo dobro izvedli. Člana SNG sta pela operne arije, tov. Stanič Jelka pa je igrala mojstrsko na violino. Kot zaključek so borci vprizorili še skeč: »Kdo trka?«

Tako se je končal dan, ki je posebno pri srcu vsem borcem in ki bo v slovenski zgodovini še mnogo pomenil. Proslava pa je tudi ponovno pokazala, kako je naše ljudstvo tesno povezano s svojo vojsko.

Kaj je novega?

viade, generala De Gaulle-a. Podpredsednik Kardelj in predsednik De Gaulle sta se dalj časa prisrčno razgovarjala.

Poljski novinarji pri maršalu Titu. Ob priliki obiska poljskih novinarjev je maršal Tito izjavil glede Trsta: Jugoslavija se ne bo nikdar strinjala, niti ne bo podpisala odločitve, ki bi okrnjevala njene politične interese. Jugoslavija vztrajno trdno stoji na svoji prvotni zahtevi, da se vse ozemlje do Soče priključi Jugoslaviji. Ne moremo se strinjati z bilo kakšno rešitvijo, ki bi škodovala interesom naših narodov. Energično bomo zastopali svoje interese. Mislim da so dobri izgledi za pravilno rešitev tega vprašanja. Zavezniki

so vse bolj pripravljeni sprejeti tako rešitev, da bo v korist Jugoslaviji kot zaveznici.

Člani predsedstva Vseslovenskega odbora v Moskvi v Jugoslaviji. V Jugoslavijo so prispeli člani predsedstva Vseslovenskega odbora v Moskvi. Med gosti se nahaja tudi znani ukrajinski pesnik Maksim Riljski, Boris Leontijevič Gorbato, znani sovjetski pisatelj, novinar in režiser, ter njegova žena Tatjana Okunjevskaja, filmska igralka in pevka, ki je nazadnje gostovala tudi na koncertu v Ljubljani.

Prva plenarna seja Glavnega odbora Antifašistične slovansko-italijanske zveze za Julijsko Krajino se je vršila dne 30. septembra na Reki. Naši in italijanski govorniki so prikazali pomen te zveze in poudarili odločne zahteve našega naroda tostran in onstran demarkacijske črte po priključitvi Primorske k Demokratični federativni Jugoslaviji.

Vrnitev jugoslovanskih železničarjev iz Sovjetske zveze. Te dni se je vrnila v Beograd skupina jugoslovanskih železničarjev, ki so bili 10 dni na potovanju po Sovjetski zvezi. Skupino je tvorilo 16 uslužbenecv prometne, strojne in gradbene stroke iz vseh železniških uprav. Naši železničarji so imeli možnost, da spoznajo poleg dela in organizacije ljudske komisarijata za železnice in posameznih železniških uprav tudi znanstvene pridobitve in praktično delo pri železniškem prometu v Sovjetski zvezi. Ljudski komisar za železnice Kavalov je sprejel naše predstavnike in jim izkazal največjo pozornost in bratsko naklonjenost.

Slovani na Madžarskem za jugoslovanski Trst. Na velikem zborovanju Slovanov na Madžarskem, ki je bilo Bekescsabi, je prišlo do burnih manifestacij za priključitev Julijske Krajine in Trsta Jugoslaviji. Funkcionarji osrednjega odbora Slovanov na Madžarskem in poslanci odborov antifašističnih organizacij Slovanov na Madžarskem so podpisali resolucijo, v kateri izjavljajo svoje popolno soglasje z zahtevo Titove demokratične federativne Jugoslavije, da se Julijska Krajina s Trstom priključi Jugoslaviji.

Kulturno sodelovanje med Madžarsko in Jugoslavijo. V Budimpešti je bilo ustanovljeno društvo za kulturno sodelovanje med Jugoslavijo in Madžarsko. Predsednik društva je rektor budimpeštanske univerze. S skupščine je bila poslana pozdravna brzojavka maršalu Titu.

Slovenci iz Porabja zahtevajo slovenske šole. Rabski Slovenci se doslej niso mogli izobraziti v materinščini. Šovinistični madžarski režimi so slovensko besedo zatirali, tako v šoli, kakor izven nje. Rabski Slovenci so poslali sedaj madžarskemu prosvetnemu ministru spomenico z zahtevo, naj dobe šole v Porabju slovenske učitelje.

Kongres zvezne kovinskih delavcev v Beogradu. V Beogradu se vrši prvi kongres strok. zveze kovinskih delavcev in nameščencev. To je prvi kongres strokovne zveze v Jugoslaviji po osvoboditvi. Kongresa so se udeležili zastopniki sindikatov kovinskih delavcev iz Albanije, Madžarske, Romunije in Češkoslovaške.

Vojnim sirotam Bosne in Hercegovine bodo razdelili 150.000 kg sladkorja, ki ga je češkoslovaška vlada podarila jugoslovanskim otrokom. Sladkor delijo okrožne in okrajne organizacije AFŽ s pomočjo ljudskih oblasti.

PRISPEVKE

v volilni sklad sprejemajo vsi Krajevni odbori OF in uprava »Nove poti«!

POSNEMAJMO GA!

Vedno bolj se bliža zima. Vedno bolj se večja odgovornost terenskih tehničnih strokovnjakov. Njihova dolžnost je, da pravočasno popravijo hiše kmetom-pogorelcem, da bodo imeli preko zime streho nad sabo in prostor, kamor bodo lahko spravili jesenske pridelke.

V mnogih krajih so si kmetje sami pomagali. Zgradili so si zasilna bivališča in že se pojavljajo nad številnimi poslopji okrašene smrečice, ki nannanjajo zmagoslavje ob končanem delu. Kmetje so pri tem svojem delu v veliki meri navezani na pomoč delavcev in tehničnih strokovnjakov. V teh težkih in odločilnih časih se pač najbolje občuti, kako lahko z združenimi močmi mnogo dosežemo. Le v medsebojni povezanosti kmetov, delavcev in delovne inteligence je naša moč.

Prav tako se tudi celjski delavci zavedajo, kaj so dolžni kmetom. Saj so kmetje vsa štiri leta borbe podpirali naše partizane. Mnogi kmetje so vsled tega izgubili svoje domove. Celjski delavci so se že večkrat izkazali kot požrtvovalni. Izkazali so se kot celota, pa tudi kot posamezniki. Med njimi posebno mizarski mojster Kerin Franc.

Takoj po tem, ko so Nemci vdrl v Jugoslavijo, so začeli izseljevati naše ljudi v Srbijo. Med izseljenci je bil tudi Kerin Franc. Ko pa se je po štirih letih vrnil nazaj v Celje, je našel svojo rodno vas Brod pri Kostanjevici požgano do tal. Sklenil je pomagati pogorelcem, kljub temu, da je bil v tej vojni tudi sam močno

prizadet. V svoji delavnici je izdelal leseno hišo tipa »Pogor« in jo sam prepeljal v Blatni vrh, kjer je bila nato postavljena. Daroval jo je pogorelcu Leskovšek Karlu. Tudi les, katera je pri gradnji hišice uporabil, je dal sam. Porabil ga je 10 m³. Vse delo je opravil v okroglo 300 delovnih urah.

Tako je Kerin pomagal pogorelcu-kmetu, da bo preko zime očuvan pred mrazom. Bilo bi dobro, da bi tudi drugi sledili temu zgledu in darovali tistim, ki so bili v tej vojni najhujše prizadeti. Treba je pohiteti, zakaj tisti, ki hitro da, da dvakrat. Naše geslo bodi: preskrbimo vse za zimo, da ne bo nikogar, ki bi moral brez zadostne strehe prezebovati. Vsakomur moramo pomagati, da bo dobil vsaj to, kar najnujnejše potrebuje!

Vse za obnovo Gornje Savinjske doline

Naši prvi borci za svobodo so se zatekli v hribe in gozdove pred nemško brutalnostjo na Pohorje in v Gornjo Savinjsko dolino že poleti 1941. Po trdnih kmetskih domovih so našli visoko vrh planin gostoljubno streho in varno zavetje. Toda to žal ni trajalo dolgo. Že v začetku leta 1942 se je sovragov bes začel znašati v teh krajih nad našimi postojankami in jih spreminjati v prah in pepel. In izginila so tako naselja in vasi, trdne kmetske korenine pa, ki so štele svoje pokoljenje na tej zemlji za stotine let nazaj, so bile pregnane in pahnjene v negotovo usodo.

Oholi in nasilni Nemeč je bil končno poražen in pregnan, v lepo gornjesavinjsko pokrajino se je začel vračati pregnani domačin. Imel je polno lepih načrtov, a za njihovo izvedbo je manjkalo ob splošnem opustošenju potrebnih sredstev. Lotiti se je zato bilo treba splošne obnove po splošnem, ne v individualno korist ali vsaj zgolj v individualno korist merečem načrtu. In takoj se je pokazala kot glavna naloga ta, da se spravi pod streho vse najnujnejše, da bi lahko dostojno prezimili tako ljudje, kakor tudi živina.

Takoj po osvoboditvi so se zbrali podatki o najnujnejšem in najpotrebnejšem, da bi se lahko dobavljalo in razdeljevalo gradivo za obnovo kar najsmotrenejše v prvi vrsti pa strešna opeka in les. Urno in spretno so se tega dela lotili v Bočni. In bil je tu edinstveni slučaj, da so vsi delali za enega in eden za vse. Danes so vsi vozili opeko za enega, jutri zopet vsi za drugega itd. Tudi tesarska in druga dela so izvrševali tako, vsa raznovrstna dela so pa izvršili domačini sami.

Lepo so se odrezali v moziških planinah. Tam so skočili takoj po prevratu pogorelci in tudi njihovi sosedje, katerim so ostale njihove domačije še nedotaknjene, drug drugemu na pomoč. In tako je bil ravno visoko zgoraj v

planinah doprinešen krasen dokaz za pravo tovarštvo in vzajemnost, ko je neka družina na čelu z 82 letnim očetom posekala v svojem gozdu les, ga sama stesala in obdelala in nato dala svojemu sosеду na razpolago.

Področje, na katerem je bilo treba krepko prijeto za delo in na katerem so se dela samoiniciativno tudi lotili po načelu: »pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal!«, je obširno. Deliti se da cela dolina v pet predelov:

V moziški, h kateremu spadajo: Lepa njiva, Šmihel, Radegunda ter bližnja okolica trga Mozirje samega. Tukaj se obnavljajo pogorišča, kakor tudi poslopja, ki so bila prizadeta po eksplozijah. Strešne konstrukcije so povsod že bile narejene. Z materialom, ki si ga bodo sedaj nabavili oziroma, ki ga bodo dobili na kredit, bodo spravili vse pod streho.

Rečiški z Radmirjem in Ljubnim: Tu se v glavnem obnavljajo javna poslopja, kakor na primer na Rečici, kjer se adaptira župnišče za šolo, v Radmirju, kjer se preureja Prosvetni dom v šolo in v Ljubnem, kjer se obnavlja stara šola, ki je sedaj že pod streho.

Zadrecka dolina s Šmartnom, Bočno, Vologom, Novo Štifo in s še nekaj drugimi manjšimi naselji: Od teh krajev so sedaj Bočna, Nova Štifa in deloma Šmartno že pod streho, medtem, ko so bile po drugih vasicah napravljene zasilne strehe iz desk. V tem predelu bo to sedaj, ko je prišel težko pričakovani kredit, rešeno še pred zimo. Tu se je posebej izkazala Nova Štifa, ki je v lastni režiji izdelovala cementno opeko.

Ljubenski hrib s Podvolovjakom, Lučami in okolico. Tu so si kmetje pomagali izključno sami. Oblast jim je priskočila na pomoč edinole z žičniki. Ker niso imeli opeke, so si pokrili stavbe z deščicami ali deskami, katere nameravajo pozneje izmenjati s škodljivimi.

Solčava z okolico Sv. Duh, Radoha, Olševa, Matkov kot itd. V vasi Solčavi

si sami postavljajo tipske hišice. Prvi tip so »SS-hišice«, ki so jih deloma izdelali že Nemci na žagi v Nazarju in v katere se lahko namestijo največ 3 manjše družine, drugi tip so pa »Dvojček«, namenjen za dve družini. Vse te hišice so zlozljive in se jih bo postavilo 6 do 10.

Povdariti je treba, da financirajo gradnjo teh tipskih hišic celjski delavski sindikati iz tovarn Westen in Cinkarna. Ze od srede avgusta 1945 delajo vsi delavci teh dveh tovarn po 2 uri preko svojega normalnega delavnika brezplačno za gornje-savinjski obnovitveni fond. Uspeh tega zavednega udarniškega dela celjskega delavstva je krasen: okoli 300.000 din mesečno.

V Solčavi sami se pokrivajo strehe kolikor toliko ohranjenih poslopij v glavnem onih, ki ležijo izven območja regulacijskega načrta. Visoko ležeče kmetije si z lastno iznajdljivostjo pokrivajo svoja gospodarska poslopja. Za prezimovanje ljudi se postavljajo le začasni skromni kottički, bodisi v bivših stanovanjskih, bodisi gospodarskih poslopijih. Iz težko dostopnih predelov in iz visokih planin dovažajo les na žage, kjer jim ta les obdelajo in pripravijo, da lahko služi svojemu namenu.

Obnovitvena dela v Solčavi sami niso napredovala tako, kot bi morala, kljub temu, da prispevajo sindikati izdatno pomoč. Krivda leži predvsem na bivšem vodji tehnične baze inž. Žnuderlu, ki se je pokazal kot nesposoben in premalo podjeten, da bi znal izrabiti vse dane možnosti v korist najbolj prizadetim.

V Logarski dolini pa si pripravljajo svoje prezimovališče znani tovariš Logar s svojo družino, pri čemer nič manj ne misli tudi na svojo živino. Za kaščami si je zgradil leseno hišico, pokrito z opeko, iz dela starega gospodarskega poslopja pa je iztuhtal zasilno prezimovališče za živino. Pri Logarju je pogorelo velikansko gospodarsko poslopje, zidano iz samih obokov. Za to poslopje se je priskočilo Logarju na pomoč, da bi se očuvalo čez zimo. Vsaj streha naj bi se obnovila. Zidovje na domačiji se bo zavarovalo na ta način, da se bo pokrilo.

V zgornjem delu — na Plesniku si pa pripravljajo tovariš Plesnik svoje skromno domovališče na mestu, kjer je pripadala nekoč njemu cela vas.

Iz raznih kontingentov je prejela gornje savinjska dolina že precejšnje količine, kakor na primer nad 400.000 zidnih opek, nad 500.000 strešnih opek, nad 500 kv. metrov šip, nad 7.000 kg žebeljev, nad 40 ton apna, nad 250 ton cementa in nad 1000 kv. met. lepenke, kot tudi 1.600 kub. metrov lesa za one, kateri nimajo lastnih gozdov.

Prosteje je pa lahko zadihala vsa dolina šele, ko je dospel obnovitveni kredit v skupnem znesku 4.650.000 din. Ta kredit so razdelile razdelitvene komisije tako, da je odpadel na Obnovitveno zadrugo Solčava znesek 1.081.000 din, na OZ Mozirje znesek 375.000 din, OZ Šmartno znesek 622.000 din, OZ Bočna znesek 815.000 din, OZ Ljubno 901.000 din, OZ Nova Štifa znesek 500.000 din.

Temni so bili časi in temna so bila leta, ko je German hujše ko nekoč Turak šaril, moril in požigal po naši lepi domovini, toda že se kažejo obrisi zarje naše lepše bodočnosti, bodočnosti svobodnih ljudi pod svobodnim soncem in v lastnem svobodnem domu.

Iz Slovenjgradca

Naš »Dom prosvete« je doživel lepo prireditve, kakršne že dolgo ne pomnimo. Vse žene iz mesta so se vrgle na delo in v najlepši enotnosti priredile v popolnoma preurejenem Domu popoldansko kulturno-prosvetno prireditve, ki je pokazala rezultat njihovega truda.

Delavec in kmet,

dva brata v borbi za svobodo, dva brata pri obnovi in izgradnji države

Pozdravni govor mestne sekretarke je izzval globok vtis. Za njo je spregovoril tov. Britovšek, ki je prav posebno poudarjal vlogo in delo žena v novi Jugoslaviji. Žene so si z orožjem v roki in z vztrajnim in nevarnim delom v sovražnikovem zaledju priborile svojo enakopravnost in to pridobitev narodno osvobodilne borbe bodo znale tudi v bodoče čuvati. Pri volitvah 11. novembra bodo vse to, za kar so trpele in žrtvovale svoje življenje, s svojim glasovanjem tudi potrdile. Govor tov. Bristovška je žel mnogo odobravanja.

Mični otroški prizorčki (delo tov. Marije Arnuš) so sledili za pevskimi solo in zbornimi točkami (narodne pesmi našega okraja in partizanske), nato ljubki češki narodni plesi, zopet zbor mamic in žena, krona vseh točk pa je bila igra »Partizanska mati«. Iz nje se izlušči preprost lik ponosne in odločne slovenske žene in prav tako smeje hčerke — planinskega dekleta. Avtorici ter prirediteljem vse priznanje!

Pred 25 leti

se je na dan 10. oktobra odločila usoda velikega dela našega naroda. Na Koroškem se je ta dan vršilo glasovanje o pripadnosti koroških Slovencev k Jugoslaviji ali k Avstriji.

41 odstotkov ali 22.000 glasovalnih upravičencev se je jasno in odločno izreklo, da hočejo pripasti k Jugoslaviji. To je bilo formalno seveda premalo, da bi glasovanje izpadlo v naš prid. A vendar, 22.000 glasov, kljub vsem potvaram, kljub preganjanju, kljub pristranosti antantne plebiscitne komisije, kljub stoletnemu pritisku nadmočnega, brezobzirnega sovražnika, kljub malomarnosti naših takratnih vodilnih oseb; to je za slovenski narod častno izpričevalo, da slovenska Koroška za nas ni izgubljena, da biva tam živ del našega naroda.

Po prvi svetovni vojni smo bili toliko naivni, da smo slepo verjeli in pričakovali, da bodo zmagovalci ustregli našim pravičnim zahtevam, da nam bodo dali na krožniku, kar je naše. Predali smo se lahkotnemu navdušenju in nismo upoštevali dela reakcije in intrig naših narodnih sovražnikov. Mi izida tega plebiscita nismo priznali in ga ne moremo priznati. Vendar, ta plebiscit je bil za nas bridka šola, da je treba v takih odločilnih časih delati in zopet delati.

In danes, ko se zopet odloča o usodi narodov, je naša sveta dolžnost, da smo enotni, budni, odločni in delavni, da nam spet ne bodo reakcionarji in narodni nasprotniki vzeli, kar je naše bilo in kar so nam skozi stoletja z nasiljem in zvijačo jemali.

Koroška je in mora ostati sestavni del slovenskega narodnega ozemlja! Koroški Slovenci so to dokazali s svojo borbo proti fašističnim nasilnizem, so žrtvovali za osvoboditev življenje in imetje. Nikdar več leta 1918 in nikdar več leta 1920!

P. K.

Dopisujte v
»NOVO POT«

Kulturni pregled

Teden ljudske kulture v Celju

Ko je slovenska zemlja po štiriletni temi spet svobodno zadihala, je iz slovenskega ljudstva, zlasti v krajih, ki so bili priključeni Nemčiji, izbruhnila sila ustvarjanja in želja po kulturnem življenju. Vsa štiri leta so morali molčati, tujci so hoteli popolnoma zatreti slovensko besedo in slovensko pesem. Le po gozdovih so partizani lahko prosto nadaljevali s kulturnim delom, dasiravno je bilo to zelo težavno. Slovenci so le skrivaj čitali slovenske knjige in prepevali slovenske pesmi, če niso hoteli biti preganjani kot zločinci. Takoj po osvoboditvi so že začeli prirejati mitinge, ustanavljali so gledališke skupine, orkestre in pevske zборе. Vso Slovenijo je zajel val ustvarjanja in čudo, v sleherni vasi, tudi tam, kjer dosedaj še nikoli niso nastopali, so priredili igre, ki sicer mogoče niso bile na izredni umetniški višini, ki pa so bil jasen izraz stremljenja prebivalstva po ustvarjanju.

V celjskem okrožju prednjačimo v številu že osnovanih kulturnih društev. V centralnem časopisju je bila pred mesecem dni podana natančna statistika teh društev.

Da bi prikazali, kakšne uspehe smo že dosegli, so se kulturno-prosvetni delavci odločili, da priredijo v Celju teden ljudske kulture, ki naj bi bil jasen odraz vsega dosedanjega dela v celjskem okrožju. Teden ljudske kulture se je vršil od 9. do 16. septembra 1945. Sodelovali so likovni umetniki, literati, pevci, orkestri, gledališka skupina, recitacijski zbori in telovadci.

V Domu ljudske prosvete je opremil likovni krožek oddelka za ljudsko prosveto likovno razstavo, ki je doživela prav lep uspeh. Razstavljali so že znani slikarji in kiparji, katerim so se pridružili še mlajši. Razstava je bila na družili še mlajši. Razstava je bila na je, da imamo zlasti na polju likovne umetnosti v celjskem okrožju mnogo mladih talentov. Svoja dela so razstavili slikarji: Jeraša, Mehle, Sirk, Albert, Solarik Matej, Stare Franc, Stiplovšek Franjo, Štuka Cvetko, Šribar Aleksandra, Turk Vanja, Zelenko Karl, Žuža Jelica, Pristovškova, in kiparji: Blatnik Ivan, Lanc Aladin, Lipičnik Adalbert, Napotnik Ivan, Stoviček Vladimir, Zelenko Karl. V Domu ljudske prosvete je bila odprta tudi fotografska in tiskarska razstava, ki je obsegala prizore iz narodno osvobodilne borbe in pa ilegalni tisk iz dobe okupacije.

V nedeljo, dne 9. septembra so se ob 10. uri zbrali v razstavnih prostorih zastopniki oblasti in prijatelji umetnosti k otvoritvi tedna ljudske kulture. Istega dne dopoldne se je vršil v Celjskem domu mladinski pevski festival, na katerem je nastopilo 9 mladinskih pevskih zborov. Zlasti dobri so bili trboveljski in hrastniški zbori in zbor pedagoškega tečaja iz Celja. Zvečer je mladinski pevski zbor iz Trbovelj nastopil samostojno z mladinsko revijo, pri kateri so sodelovali pevci, solisti in mladinski orkester. Revija je obsegala tri dele, ki so bili posvečeni borbi slovenskega naroda, slovenski materi in svobodi.

V torek zvečer pa se je v Celju vršil literarni večer, kjer so svoja dela čitali zastopniki najrazličnejših poklicev. Cel večer je prav jasno pokazal trenutno literarno ustvarjanje v celjskem okrožju. Snov, ki jo oblikujejo, črpajo v glavnem iz dogodkov med okupacijo in narodno osvobodilno borbo. Vsi kažejo mnogo talenta. Nastopili so: Jovan Fr., Lanc Aladin, Maček Anja, Napret Alojz, Podjavoršek Albin, Roš Fran, Remic

Vera, Jovičević Niko, Frece Franc in Subic Marjan.

V četrtek zvečer se je vršil v Celjskem domu koncert. Na koncertu so nastopili celjski orkester, solisti, celjski mestni pevski zbor in sindikalni pevski zbor. Kot solisti so nastopile same mlade moči in pokazale, da premorejo dober glasovni material. Tako tov. Drakler Sonja mezzo-sopran, tenorist tov. Miloš, basist Kovač Aleksander in klarinistka Rajh Breda. Mestni zbor je pod vodstvom tov. Gobca zapel tri pesmi. Koncert je zaključil sindikalni pevski zbor iz Gaberja pod vodstvom tovariša Tržana z Gobčevo »Pesmijo o svobodi«. Ljudstvo je bilo s prireditvijo zelo zadovoljno in je navdušeno aplavdiralo nastopajočim.

V petek zvečer je bila v Celjskem domu telovadna akademija, na kateri so nastopili mladinci in mladinke FD Celja in FD Olimpa, FD Hrastnika in tečajnice pedagoškega tečaja iz Celja. Prireditelj je pokazala, da je v celjskem okrožju tudi fizkultura že na prav dostojni višini.

V soboto zvečer so igrali v Domu ljudske prosvete dramo Ivana Cankarja »Kralj na Betajnovi« v režiji Fedorja Gradišnika. Dasiravno so nastopali samo diletanti, so pokazali ne samo mnogo vneme, temveč tudi dosti znanja. Zlasti so se odlikovali: tov. Gradišnik, Golobova, Črepinškova, Puncerjeva, Mirnik, Perc in Velušček.

V nedeljo 16. septembra je bil teden ljudske kulture zaključen. Dopoldne je nastopilo na pevskem festivalu moških in mešanih zborov nad 800 pevcev iz raznih krajev celjskega okrožja. Festival je uspel kakor programsko tako tudi po izvajanju, dasiravno nekaterim pevskim zborom še manjka potrebno merilo za izbiranje izvajanih pesmi. Tako so si nekateri šibkejši zbori dali v program težke umetne pesmi, katerim, povsem naravno, niso bili dorasli. Drugič bo potrebno biti pri tem malo bolj previden in praktičen.

Zaključili so teden ljudske kulture z modernim masovnim recitacijskim večerom »Živa kri«, ki jo je napisal pesnik Lanc Aladin in obsega različne njegove pesnitve. Prireditelj se je vršila na ruševinah Doma ljudske prosvete. Sodelovalo je nad 40 oseb. Režiral pa je večer tov. Stante Milan. Recitacijo je spremljal orkester.

V okviru tedna ljudske kulture je odigral celjski šahovski klub svoj brzo-turnir

S tem celjskim kulturnim tednom smo prvič po osvoboditvi prikazali naše dosedanje kulturno delo in reči moramo, da smo lahko zadovoljni. Vendar naj nam bodo vse prireditve vzpodbuda k še uspešnejšemu delu in k volji izpopolnjevanja. Otresti se moramo slabega, kar bi nas pri tem stremljenju motilo ali oviralo, pa bomo pri prihodnji taki prireditvi lahko pokazali velik korak naprej.

Vabilo

V ponedeljek 15. t. m. bo v dvorani Doma ljudske prosvete slovesnost ob začetku novega šolskega leta, prvega v osvobodjeni domovini. Na slovesnost so povabljeni vsi dijaki nižjih gimnazij, višje gimnazije in trgovske šole, starši, zastopniki vojaških in političnih oblasti ter množičnih organizacij (ZMS, AFŽ, sindikati).

Pričetek ob 10. dopoldne. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

Državna gimnazija
Celje

Novo učiteljstvo pristopa k delu

V začetku oktobra so se z izpiti zaključili pedagoški tečaji za učiteljske pripravnike. Takih tečajev je bilo v Sloveniji enajst, od teh štirje v celjskem okrožju. V tromesečnem tečaju so profesorji in učitelji predavali pedagogiko, mladinoslovje, didaktiko, specialno metodiko, slovenski jezik s književnostjo, zgodovino. Posebna pažnja je veljala tudi petju. Prirejali so se seminarji, diskusije, politične ure. Gojenci, internatsko nastanjeni, kolikor je to bilo možno, so bili medsebojno povezani v tovariški zajednici. Na šolah so hospitirali in tudi sami praktično nastopali. Delali so neumorno celodnevno z veliko voljo in ljubeznijo.

Predsedniki izpitnih komisij, delegirani od ministrstva za prosveto, so ugotovili, da se je v tečajih zajela vsa predpisana snov, tako da so tečajniki pokazali lepo zaokroženost znanja, posebno pa pravilno usmerjenost v vprašanih, ki zadevajo aktualna življenjska vprašanja. Še temeljitejše znanje v leposlovju bi bili pokazali, ako bi bili imeli na razpolago knjižnico naših najboljših slovestvenih del.

Tako bo v najbližjih dneh samo v celjskem okrožju 180 mladih ljudi, v večjem delu tovarišic, odšlo na šole, kjer bodo izpolnili občutne vrzeli. Ti vsi so izšli iz najširših ljudskih plasti in so duševno zreli, saj so šli večinoma skozi narodno osvobodilno borbo kot borci, skozi težko trpljenje, pa

so si po vsem tem izbirali življenjski poklic. Med delom na šolah se bodo izpopolnjevali še dalje in dosegli polno kvalifikacijo. Delali bodo tudi na izvenšolskem prosvetnem področju in v javnem življenju, kjer bodo ljudstvu potrebni. Ponesli bodo v sleherni kot naše domovine novega duha, ki bo zajel in povezal vse naše ljudstvo v delu in na obnovi naše kulture in gospodarstva.

Nova učiteljska generacija nastopa svojo pot. Mlada, hrabra, močna in požrtvovalna bo izvršila svojo dolžnost do slovenskega naroda.

Ustanovitev Ljudske univerze v Celju

Prvega oktobra se je prvič sestal odbor Ljudske univerze, da bi organiziral kader predavateljev in njih predavanja po vsebini ločil v cikle. Kulturna in znanstvena predavanja bodo v Celju, pa tudi po vseh večjih in manjših krajih celjskega okrožja. Predvideni sta tudi ljudski univerzi v Šoštanjju in v Trbovljah. Vse tri ustanove bodo tesno povezane, se medsebojno podpirale in dopolnjevale. Ljudska univerza v Celju bo obenem v tesni zvezi z vsemi sindikalnimi organizacijami in kulturno-prosvetnimi ustanovami, katerim bodo vedno na razpolago predavatelji. Ljudska univerza je namenjena onim, ki hočejo razširiti svoje znanje ne glede na svojo dosedanjo izobrazbo.

Drobne vesti

Celjski delavci za osirotelo deco. — Celjski krajevni strokovno zvezni svet Celje je daroval 30.000 dinarjev za pomoč partizanskim sirotam.

Rudarska mladina iz Zabukovce pri Zalcu daruje za sirote. Devet mladih rudarjev v premogovniku Zabukovca pri Zalcu je darovalo za osirotelo deco 570 dinarjev. Ti mladi rudarji so šele pred kratkim prišli od partizanov. Kakor so bili prvi v narodno osvobodilni borbi, tako so tudi sedaj prvi pri delu za obnovo. Kljub temu, da so bili v tej vojni hudo prizadeti, so tudi to pot pokazali največ požrtvovalnosti in darovali od svoje plače, kar so največ mogli.

V Šoštanjju je AFŽ podarila krasno vezen prapor tamkajšnji 2. četi II. bataljona. Predaja prapora se je izvršila na skromen, a pristrčen način. Navzoče je bilo številno občinstvo. Borci so zapeli več partizanskih pesmi, nakar se je komandant zahvalil za dragoceno darilo. Ob skupnem petju narodne himne je bila slovesnost zaključena.

Spominsko ploščo učitelju Vekoslavu Strmšku, zaslužnemu slovenskemu delavcu na prosvetnem in gospodarskem polju, so 22. septembra v Sv. Petru na Medvedjem selu ponovno odkrili. Ploščo je prvič vzdalo slovensko učiteljsko društvo leta 1907., Nemci pa so jo leta 1941. odstranili. Prebivalci šmarskega okraja so nepoškodovano spominsko ploščo sedaj zopet vzdali na pročelje šole, kjer je bila preje.

Terensko delo v Laškem in okolici. Aktivisti in aktivistke iz Laškega se dobro zavedajo, da je treba biti v čim ožjem stiku z ljudstvom, ki je odrezano od sveta in nima prilike zvedeti za dogodke po svetu. Še iz partizanskih časov je običaj, da ne sme nobena hiša biti pozabljena, nobena vas prezrta. In tako ni nedelje, pa tudi med tednom, ko hite aktivisti med ljudi v laških hribih. Sestanki na Ojstrem, Zagaju, v Rifengozdu, Marija Gradcu, St. Lenartu, Rupertu, Trobendolu, Grahovšah, v Laški vasi in v Rečici, kakor tudi na Smohorju so dobro uspeli. Razgovar-

jali smo se o političnem položaju z oziranjem na bodoče volitve, o zločinskem delu reakcije, ki dela proti naši enotnosti in naši ljudski oblasti itd. Sprejete so bile resolucije, ki so izraz zupanja naši vladi in Osvobodilni fronti. V bodoče bomo laški aktivisti obiskovali vse krajevne OF odbore in jim pomagali pri delu, pa tudi AFŽ in ZMS postajajo z vsakim dnem aktivnejši. Tako delo bo prav gotovo prineslo mnogo koristi ljudstvu odljudenih krajev.

Kulturno-politični večer priredijo člani mestnega OF odbora v soboto 13. okt. v Laškem. Po političnem govoru se vrstijo: skeč »Pijana reakcija«, laška kronika v verzih, 3 pevski zbori, domači patizani pripovedujejo o svojih doživljajih, politični kupleti in drugo. Vstopnina prostovoljna. Z večerom, ki naj bo res pravi »miting«, bi hoteli pokazati smer takim prireditvam, ki bi naj zajele nas Laščane v enodušni skupnosti nove Titove Jugoslavije!

Darovi ranjencev v Rimskih toplicah.

Žene v Laškem so ponovno dokazale svojo narodno zavest. Pretekli teden so obiskale vojaško bolnico v Rimskih toplicah ter junaškim partizanom iz polnih košar zajemale dobrote, ki so jih zbrale od hiše do hiše po Laškem. Ranjenci so se iskreno zahvaljevali za prinesene darove: 15 kg keksov, 350 rogljičkov, 1220 cigaret, 25 l sadijevca, 10 kg bele moke in masti.

Za Invalidski kongres pa se je še posebej nabralo: 460 din in izdelalo 25 parov copat. Mladinke pa so zbrale kostanj, jabolka, žemlje in pecivo.

Svobodna prodaja vžigalic. Uprava državnih monopolov v Beogradu objavlja: Ker se je proizvodnja vžigalic v naši državi tako dvignila, da lahko krije potrošnje, dovoljuje uprava državnih monopolov svobodno prodajo vžigalic na vsem področju demokratične federativne Jugoslavije. Prebivalstvo se opozarja, naj kupuje vžigalice po svojih normalnih potrebah, ker ni nobenega razloga za ustvarjanje zalog.

Naše hmeljarstvo

Nobena panoga našega kmetijstva ni trpela od strani okupatorja tolikšno škodo, kakor ravno naše slovensko hmeljarstvo. V svojem tako zvanem »načrtnem gospodarstvu« v spodnji Stajerski je videl okupator v hmelju le nepotrebno breme »pridelovalne bitke« in obenem tudi resnega konkurenta lastnemu nemškemu hmeljarstvu. Svojo okupatorsko oblast je izkoristil tako, da je naše hmeljarstvo skoraj popolnoma uničil. Še teh borih 600 ha hmeljišč, ki jih imamo danes, je hotel letos spomladi uničiti, pa mu je to preprečila naša vojska, katera je okupatorja dokončno pregnala iz dežele.

Hmeljarstvo je bilo vprav letos v težavnem položaju. Hmeljišča so se zaradi uničevanja zmanjšala za 25 odst. predvojnne površine, in kar je ostalo, je bilo obdelano slabše in brez potrebne volje. Letošnja izredna suša in ponekod tudi toča je ta položaj še poslabšala, kajti pridelek hmelja je bil za več kot polovico manjši od normalnega.

Toda slabo bi poznal slovenskega hmeljarja, kdor bi mislil, da bo držal roke križem in pričakoval pomoči od zgoraj! Hmeljarji so uvideli, da si posameznik ne more pomagati, in da je rešitev le v samopomoči preko Hmeljarske zadruge. Posebno Savinjski čani se dobro spominjajo kako so jih izžemali različni mednarodni in tudi domači izkoriščevalci. Nočejo, da bi se to v bodoče ponavljalo. Hmeljarski zadrugi, katero so ustanovili v Žalcu, »Hmezad«, kakor se zadruga skrajšano imenuje, se je posrečilo v kratkem času uveljaviti naš hmelj na mednarodnih tržiščih.

Nekateri hmeljarji se vprašujejo, zakaj zadruga hmelja, katerega so pripeljali v hmeljarno, še ne izplačuje. Vendar pa bo vsakdo, ki vsaj malo pozna sedanjo mednarodno trgovino in vprašanje kreditov in tujih valut, uvidel, da zadruga ne more plačati vsega hmelja takoj pri prevzemu, ampak šele, ko kupec nakaže potrebni denar za prejetu blago. Trgovski odnosi še niso ustaljeni, saj utiramo ravno s hmeljem prvo pot našim produktom v inozemstvo. Zankrat daje zadruga le predplačila, po končani sezoni pa bo obračunala še preostali znesek. Prav tako še ni trdnih cen, vendar pa moremo reči, da je v splošnem cena za našega hmeljarja zelo povoljna.

V kolikor se more že danes pregledati položaj, je treba reči, da je zadruga svojo nalogo v trgovskem oziru rešila odlično in sploh uspešno zastopala koristi naših hmeljarjev. Zaveda se, da ima za seboj vso moralno podporo hmeljarjev samih in njihovo zaupanje.

Naša ljudska oblast ve, kako veliko važnost ima ravno hmelj v zunanji trgovini in zato podpira upravičene zahteve hmeljarjev in stremi tu-

di s svoje strani za tem, da pospeši hitro obnovo hmelja.

Razume se, da mora biti ta obnova zdrava in načrtna. Ne moremo našega hmeljarstva postaviti na noge že v prihodnjem letu, ker je bila škoda le prevelika. Obnovo moramo razdeliti na daljšo dobo, kajti brezglavo povečati naša hmeljišča, bi pomenilo zmanjšati jim v velikem njihovo kakovost. Ministrstvo za kmetijstvo je zato določilo Hmeljno komisijo za Slovenijo v Žalcu, za reguliranje vse hmeljske produkcije in za nadzorstvo nad prodajo hmelja. Vsak novi nasad je vezan na odobritev s strani te hmeljne komisije; na ta način bo mogoče nadzorovati povečanje hmeljišč in omejevati sajenje tam, kjer niso dani za kakovostno pridelovanje hmelja potrebni pogoji. Treba bo urediti tudi promet s hmeljskimi sadikami, ne samo dovoliti, da začnemo obnovo v našem hmeljarstvu že na nezdravih temeljih. Preko selekcijskih hmeljskih polj moramo priti do zdravega in odprnega začetnega materiala. S hmeljarsko šolo in njej priključeno poskusno postajo za hmelj v Žovneku pri Braslovčah bomo ustvarili potreben kader izvežbanih hmeljarjev in postavili naše hmeljarstvo na znanstvene osnove. Obenem pa dvignili življenjski položaj našega savinjskega kmeta na dostojno višino. Z organizacijo, z združenimi in vzgojo potrebnega kadra bomo zasigurali našemu hmeljarstvu čim večji procvit.

Ing. Cizej Dolfe

Gospodarske vesti

Firnež, laki in oljnate barve spadajo pod režim načrtna razdelitve in potrošnje. Na osnovi čl. 2 uredbe o načrtni razdelitvi in potrošnji blaga je zvezni minister za trgovino in preskrbo izdal odlok, po katerem se vključijo v režim načrtna razdelitve in potrošnje poleg drugih kemičnih proizvodov naslednji predmeti: firnež, vse oljnate barve, laki, industrijski kiti, ultramarin (razen plavila za perilo), sredstva za razredčenje lakov in mazivo ter kalijevo milo.

Svobodna prodaja sandal in otroških čevljev s podplati iz umetnega usnja ali gume. Ker obstoja možnost prodaje sandal, kakor tudi otroških čevljev do številke 25 v večjih količinah, je zvezno ministrstvo za trgovino in preskrbo izdalo odlok, da se v času od 1. do 31. oktobra t. l. dovoli svobodna prodaja vseh vrst sandal s podplatom iz umetnega usnja, iz gume, plutovine ali lesa, brez ozira na material, iz katerega so izdelani gornji deli. Poleg tega se pod istimi pogoji dovoljuje svobodna prodaja otroških čevljev do št. 25. Zvezno ministrstvo poudarja, da je prodaja dovoljena samo po predpisanih cenah. Vsaka prodaja in vsak nakup pa mora biti vpisan v potrošniško knjigo kupca.

Življenje v tekstilni tovarni »Metka« v Celju

Po mračnih in obupa polnih letih se je prebudila tudi tekstilna tovarna »Metka« v Celju. Celo stroji so na novo zaživel, kot da v njih živi nova duša slovenskega človeka, ki danes z veseljem obrazom svobodno odloča o usodi svojega gospodarskega položaja. To ni več človek, katerega je teptal okupatorjev škorenj. Delavci, ki so jih nekoč Nemci izgnali v Srbijo in na Hrvaško so se spet vrnili med svoje tovariše in tovarišice. Zavedajo se, da bodo sedaj v novi državi gradili sebi in svojim potomcem boljšo bodočnost.

To svoje prepričanje kažejo pri

svojem delu v tovarni. Produkcija v tovarni vsak mesec narašča. Meseca avgusta je narasla produkcija v tkalnici za celih 60%. V septembru se je povečala za novih 20%. Tudi predilnica ne zaostaja mnogo za njo. Poudariti pa je treba, da v tovarni »Metka« ne izdelujejo le vsak mesec vedno več blaga, ampak da je tudi kvaliteta tega blaga vedno boljša. V najkrajšem času bo dosegla tovarna isto stopnjo proizvodnje kot pred vojno. Kvaliteta blaga pa že sedaj ne zaostaja za predvojno.

Delavstvo kaže veliko zanimanje za organizacijo. Od 132 delavcev je

120 včlanjenih v sindikatu. Rešuje se mezdno vprašanje. Pri sestavljanju mezdne pogodbe so se postavili delavci na stališče, da je v prvi vrsti važno, da se domovina čim preje obnovi.

Delavci v tovarni »Metka« se zavedajo, da je treba dati pomoči opustošenim kmečkim domovom. Dogovorili so se s podjetjem, da bodo delali na teden po dve naduri. Izkupiček teh nadur so namenili pokloniti za obnovo porušeni in požganih kmetij, predvsem Solčave. Na tak način so zbrali 15.000 dinarjev. Poleg tega so zbrali obleko, perilo in slično, kar lahko pogrešajo od tega kar imajo. Vse to so poslali v Solčavo. Tako so delavci tovarne »Metka« manifestirali svojo povezanost z deželo. Obenem pa s svojim delom izpričujejo močno voljo, da pomagajo pri izgradnji nove Jugoslavije.

Andrija Hebrang o zadrugah

Predsednik gospodarske zveze in minister za trgovino v Zvezni vladi, Andrija Hebrang, je o priliki sprejema predstavnikov tiska govoril o zadrugarstvu v novi Jugoslaviji.

Prikazal je pomen zadrug za gospodarsko obnovo naše domovine in poročal o delu Komisije za zadrugarstvo v Gospodarski zvezi, ki je izdelala kritiko zadrugarstva v stari Jugoslaviji za časa okupacije in je dala pregled njenega današnjega stanja. Razen tega je izdelala osnovna načela zadrugarstva. V stari Jugoslaviji so se morale zadruge stalno boriti z finančnimi težavami. Vlada Demokratske Federativne Jugoslavije je poskrbela, da se ne bodo več pojavljale. S tem, da je bila Privilegirana banka pretvorjena v zadrugno banko, s tem da smo zagotovili potrebna denarna sredstva, bodo zadruge prišle do potrebnih in cenjenih kreditov.

Tov. Hebrang je nato omenil napake, ki se ponekod na terenu dogajajo, kjer so narodni odbori poskušali, da sami postanejo trgovci. Tudi državna trgovska podjetja niso imela pravičnega odnosa do zadrugarstva. Hotela so sebi zagotoviti monopol in so na ta način pogosto opravljala posle, katere bi se mogle izvršiti preko zadrug hitreje in ceneje. Do sedaj je bilo posvečeno premalo pažnje obrtnim zadrugam in obrtnikom sploh. Obrtniki so ostali brez surovin in s tem postali plen črne borze ter so bili sami prisiljeni, da se počno baviti s črno borzo in dvigati cene. Zato jih moramo čimpreje preskrbeti s surovinami in jim omogočiti potrebni kredit, da se tudi oni vključijo v proces obnove.

Zadrugarstvo ima poleg vseh svojih napak v preteklosti pri nas velike tradicije. V letu 1940 je n. pr. obstajalo v Jugoslaviji 37 revizijskih zvez z 282 zadrugami in 1.527.667 zadrugarji. Če bomo nadaljevali s pozitivno tradicijo zadrugarstva v preteklosti, ga osvobodili vseh reakcionarnih in nazadnjaških oseb, če ga bomo izgradili na novih temeljih, bo postalo zadrugarstvo s pomočjo ljudskih oblasti močna napredna gospodarska organizacija delovnega ljudstva v mestu in na deželi.

Ali si že izpolnil

PRISTOPNO IZJAVO ZA OSVOBODILNO FRONTO

Mladina celjskega okrožja skupno z vojsko na delu

Mladina celjskega okrožja je že večkrat pokazala, da hoče pomagati pri delu za obnovo, da hoče pomagati reševati naloge, ki stoje pred nami. Tako je mladina v torek, dne 9. oktobra 1945 zopet pokazala svojo pripravljenost in veselje do dela. Zbrala se je delovna brigada in sicer 25 mladincev in mladink, se z avtomobilom odpeljala v Logarsko dolino, kjer sekajo skupno s 50 vojaki 23. divizije, ki so se prostovoljno javili iz Gornjega grada, drva. S pridnostjo in pravim navdušenjem so se oprijeli dela, saj se zavedajo, da delajo za svoj in za narodov dobrobit. Danes, ko se vidijo vsepovsod težave v preskrbi kuriva, bi bilo želeli še več takšnih akcij.

Težaven položaj je v Logarski dolini zaradi stanovanja oziroma prenočišč. Koder pogledaš, požgane vasi, požgani domovi. Toda naši mladinci niso mnogo pomisljali. Vzeli so s seboj slame, katero so dobili v Žalcu in si tam napravili prijetna prenočišča. Tudi hrano so peljali s seboj. Kljub težavam so darovali okraji Celje-okolica, Šmarje, Šoštanj in Konjice toliko, da bo zadostovalo za njihovo preskrbo.

V tej akciji naše mladine je prišla ponovno do izražaja tesna povezanost naše mladine in celokupnega prebivalstva z našo vojsko. Junaški srbski vojaki iz 23. divizije niso priskočili v pomoč samo mladini pri sekanju drv, prav vsi delajo že dolgo časa po vsej bližnji in daljni okolici Gornjega grada in pomagajo našim kmetom pri pospravljanju pridelkov, pri setvi, po hlevih, drvarnicah itd. Tekmujejo med seboj, kdo bo čez dan več napravil in čim več pomagal ljudstvu, ki je bilo v narodno osvobodilni borbi tako težko prizadeto. Kmetje so jim hvaležni, saj vidijo v mladi Jugoslovanski armadi svojega močnega zaščitnika, ki ni pregnal samo osvražene okupatorja z naše zemlje, ampak pomaže z vsemi silami tudi pri obnovi naše domovine.

Poziv

vsem hišnim posestnikom in upraviteljem javnih in privatnih zgradb

V nedeljo dne 14. oktobra priredi Krajevni strokovno-zvezni svet v Celju veliko delavsko-kmečko manifestacijo, na katero bo prispelo ogromno število prebivalstva iz celjskega okrožja. Prirediteljem je zagotovljeno, da bodo prireditelji posetili tudi razni gostje, med katerimi so tudi člani vlade in drugi visoki predstavniki oblasti.

V to svrhu apeliramo na vse hišne posestnike in upravitelje javnih zgradb, da ukrenejo vse potrebno, da bodo vse celjske stavbe okinčane z zelenjem, zastavami, cvetjem in slikami maršala Tita in generalisima Stalina kakor še nikoli. Istotako naj bodo okrašena izložbena okna, kakor še nikoli sedaj. Okinčano Celje bo manifestiralo na zunaj, kako je tudi naše mesto za enotnost slovenskega naroda. Zato pričakujemo, da ne bo niti ene zgradbe v Celju in v bližnji okolici, ki bi ne bila okinčana v pozdrav visokim gostom in visokim predstavnikom ljudstva.

Uverjeni smo, da bo naš apel doživel najtoplejši odziv, ter smo prepričani, da bo ukrenjeno vse potrebno, da se bo Celje že v soboto 13. t. m. odelo v slavnostno odelo v pozdrav vsem udeležencem.

Prirediteljski odbor

Kolonizacija vojnih invalidov

Ker je treba kolonizacijo vojnih invalidov izvesti v sklopu splošne kolonizacije, se zaradi koordinacije dela v Sloveniji ustanovlja pri kmetijskem ministrstvu v Ljubljani posebna komisija za kolonizacijo, v kateri bodo zastopniki vseh prizadeanih uradov in ustanov. Ta komisija bo s sodelovanjem vseh prizadetih uradov izvršila vse delo v zvezi s kolonizacijo vojnih invalidov skupno s splošno kolonizacijo.

Pri kmetijskem ministrstvu v Ljubljani se vrše že sedaj vsa potrebna pripravljajna dela. Med drugimi je objavilo to ministrstvo v dnevnem časopisu poziv borcem in invalidom iz NOV, POJ, JA, kakor tudi invalidom iz prejšnjih vojn (1912—1918) in aprila 1941, dalje družinam padlih borcev iz osvobodilne vojne ter žrtvam in družinam fašističnega terorja, da se prijavijo za kolonizacijo v Vojvodini na predpisanih obrazcih, ki jih dobe pri krajevnih NO. Te prošnje bodo krajevni NO zbrali in jih dostavili kmetijskemu ministrstvu v Ljubljani oz. komisiji za kolonizacijo.

Na te razglase je bilo od strani ministrstva za socialno politiko še posebej opozorjeno Udruženje vojnih invalidov, da pravočasno zainteresira invalide za kolonizacijo. Za interese iz Slovenije izmed tih navedenih oseb je določenih za kolonizacijo 400 invalidov iz narodno osvobodilne borbe. Za invalide iz prejšnjih vojn, ki pridejo tudi v poštev za kolonizacijo, število še ni določeno.

Za Slovence je določena zemlja v jugovzhodnem Banatu, v okrajih Vršac in Jaša Tomić. To so bogati predeli z izvrstno zemljo, kjer se poleg žita goji lahko sladkorna pesa, konoplja in sončnice ter zlasti v Vršačkem okraju tudi vinska trta.

Po čl. 19 zakona o agrarni reformi in kolonizaciji, ki ga je sprejela časna narodna skupščina in je bil 28. 8. 1945 objavljen v Uradnem listu DFJ, dobi lahko vsak invalid, oziroma borec 8 do 12 katastrskih oralov zemlje. Narodni heroji oziroma njihove družine in oficirji Jugoslovanske armade, ki so po poklicu kmetovalci in prav tako tudi mnogočlanske družine dobe izjemoma tudi večje površine zemlje, in sicer do 30 odstotkov. Ako se zemlja nahaja v bližini kakih večjih mest kot vrtnarska ali intenzivno obdelana, znaša maksimum površine, ki se sme dovoliti, 4 do 5 oralov.

Za borce invalide iz narodno osvobodilne borbe, ki imajo družine, ali imajo majhne družine s člani, nesposobnimi za obdelovanje, se bodo ustanovile posebne kolonije na izbranih zemljiščih, pripravne za različne kulture, na katerih se bodo organizirale šole, domovi in obrtne delavnice, po potrebi tudi z individualnimi stanovanjskimi poslopji in vrtovi.

Po obvestilu zveznega ministrstva za kolonizacijo se bodo organizirali v invalidskih kolonijah razne skupine obrtnih delavnic, kjer se bodo mogli zaposliti invalidi, ki niso poljedelci, v raznih obrtih, zadržanih in trgovinah in se izpopolnjevali v raznih tečajih, ki bodo organizirani.

Razen zemljišč bodo dobili kolonisti v last tudi hiše z gospodarskimi poslopji ter potrebni inventar. Tudi za najpotrebnejšo živino in za prehrano družin preko zime bo preskrbljeno. Ker se bo naselitev izvršila v najkrajšem času tako, da bodo mogli jesensko setev izvršiti že novi kolonisti, je potrebno, da invalidi interesenti čim prej potom krajevnih odborov pošljejo svoje prijave s točno navedbo zahtevanih podatkov.

Ministrstvo za kmetijstvo v Ljubljani je poslalo na mesto kolonizacije posebno komisijo, ki bo pregledala vse kraje, kjer se bodo naselili Slovenci, izdelala potrebni načrt za naselitev in organizirala preselelitev.

Zaenkrat je v ospredju kolonizacija v Vojvodini in se zato vlagajo prošnje za dodelitev zemlje tam, dočim se bodo prošnje za dodelitev zemljišč v Sloveniji sprejemale, ko bo to objavljeno.

Prvenstveno pravico pri dodelitvi zemlje uživajo v smislu zadevne uredbe kmetovalci brez zemlje in z nezadostno količino zemlje v naslednjem redu:

1. borci invalidi partizanskih odredov narodno osvobodilne vojske ter partizanskih odredov Jugoslavije in Jugoslovanske armade.

2. Družine in sirote padlih borcev iz prejšnjega odstavka.

3. Žrtve fašističnega terorja t. j. osebe, ki so bile po okupatorjih in njih pomagačih aretirane, mučene, obsojene, internirane ali držane v ujetništvu, in družine teh oseb.

4. Invalidi iz prejšnjih vojn 1912 do 1918 in aprila 1941.

Za borce osvobodilne vojne se smatrajo tudi osebe, ki so v zvezi s partizanskimi odredi NOV, POJ in JA aktivno sodelovali proti sovražniku v njegovem zaledju in na

okupiranih ozemljih in one, ki so na osvobojenem ozemlju aktivno sodelovale s partizanskimi odredi NOV, POJ, JA v borbi proti okupatorjem in njihovim pomagačem. Jasno je, da imajo predvsem tudi invalidi izmed pravkar navedenih oseb, pravico do prvenstva.

Pravico do dodelitve zemlje imajo tudi tisti invalidi in borci, ki se preje niso bavili s poljedelstvom, če se zavežejo, da se bodo na dodeljeni zemlji naselili in jo obdelovali s svojo družino. Invalidi in borci obeh spolov uživajo pri dodelitvi zemlje enake pravice, pravice do dodelitve zemlje pa imajo osebe, ki nimajo voline pravice.

Naša narodna oblast se zaveda ogromne važnosti kolonizacije vojnih invalidov in ostalih vojnih žrtev in še prav posebno zato je posvetila in bo posvečala temu vprašanju vso pažnjo ter bo storila vse, da bo to vprašanje hitro in pravilno rešeno.

SLOVENSKI KNIŽNI ZAVOD OF

I M A N A Z A L O G I
S O D O B N O P O L I T I Č N O L I T E R A T U R O

Dolžnost vsakega poštenega Slovenca je, da aktivno posega v kulturno in politično življenje naroda. To bomo lahko storili edino na ta način, če bomo čitali literaturo, katero so pisali naši vodilni politiki. Naša narodna oblast neče, da bi ostal delavec in kmet na isti stopnji razvoja, kot je bil v predaprilski Jugoslaviji, temveč želi, da se široko plasti naroda aktivno vključijo v politično in kulturno življenje, ker nam je edino na ta način omogočen razvoj političnih, kulturnih in gospodarskih panog življenja

PREŠERNOVA 5 CELJE STANETOVA
PREJE »KÖNIG« PREJE »DOMOVINA«

OBJAVE

RUSKI TEČAJ

pri Okrajnem odboru Celje, katerega vodi prof. Sokolov, se bo zopet redno vršil v gimnaziji soba št. 33, in to za eno skupino ob ponedeljkih in četrtnih od 6—8, za drugo ob torkih in petkih od 8—9 zvečer. Obveščamo tečajnike tem potom.

VSEM ČLANOM FD CELJE

V ponedeljek 15. oktobra 1945 se vrši v veliki dvorani »Celjskega doma« množični sestanek vseh članov društva. Začetek ob 20. uri. Udeležba je strogo obvezna.

Odbor

»SLAVIJA« jugoslovanska zavarovalna banka v Ljubljani, podružnica Celje, Kidričeva ulica 1-I., telefon 199, obnavlja po okupatorju prekinjena zavarovanja vseh vrst, na podlagi predpisanih tarifov in določil obstoječega zavarovalnega zakona, izdaja kritne izjave in police za obnovljena zavarovanja ter inkasira predpisane zavarovalne premije.

Ker je le-ta način zavarovanja pravilen in koristen za slučaje škod in je tehnično nemogoče obiskati vse zavarovance na Štajerskem, priporočamo zavarovancem »Slavije«, da se obrnejo pismeno ali osebno na gornji naslov oziroma na zastopnike »Banke Slavije«, da bodo njih imetja takoj in pravilno krita za slučaje nesreč.

Vse zavarovance banke »Slavije« bodo obiskali njeni zastopniki.

ODPIRANJE IN ZAPIRANJE KAVARNIŠKIH IN GOSTILNIŠKIH OBRATOV

na področju okrožja Celje

Na podlagi sklepa Okrožnega odbora OF Celje

odrejamo:

Čl. 1.

Na vsem teritoriju okrožja Celje se morajo gostilniški in kavarniški obrati zapirati ob 6. uri zjutraj.

Čl. 2.

Gostilniški obrati se morajo zapirati ob 23. uri, kavarniški obrati pa ob 24. uri.

Čl. 3.

Ta odredba mora biti izstavljena v vsakem gostilniškem in kavarniškem obratu na vidnem mestu.

Čl. 4.

Kršilce te odredbe se kaznuje z denarno kaznijo od 100 do 5000 din, v težjih primerih tudi s kaznijo prisilnega dela brez omejitve svobode od 2 do 10 dni. V primeru neizterljivosti se denarna kazen zamenja s kaznijo prisilnega dela brez omejitve svobode, računajoč dan prisilnega dela za 50 din.

Odesek za notranje zadeve:

Okrožni odbor OF Celje:

Načelnik: Hribar Rudi

Za sekretarja: Berčič Miha

OKROŽNI ODBOR OF — CELJE

odesek za notranje zadeve sporoča:

Vse organizacije, društva ali ustašove, ki nameravajo v bodoče prirejati javne prireditve kakršne koli vrste na področju okrožja Celje bodisi kulturnega, prosvetnega ali zabavnega značaja (mitingi, koncerti, kulturni ali zabavni večeri itd.) morajo najkasneje 48 ur pred pričetkom javiti prireditev s posebno vlogo odesku za notranje zadeve pri Okrajnem narodnem odboru. Vloga mora vsebovati dan, katerega se bo prireditev vršila, pričetek, kraj, kjer se bo vršila, točen spored in ime dotične organizacije odnosno društva, ki prireditev prireja. Oblast v vsakem primeru, bodisi da prireditev dovoljuje ali jo prepoveduje, izda o tem pismeno odločbo.

Vse javne prireditve kulturnega in prosvetnega značaja so oproščene pristojbin in za njih ne velja policijska ura. Za kulturne in prosvetne prireditve, ki so združene s plesom in točenjem alkoholnih pijač, pa je treba plačati pristojbino v znesku 500 din, katero je treba plačati v gotovini ob vložitvi prijave.

Vse prireditve morajo biti zaključene ob 23. uri, v kavarnah izjemoma ob 24. uri.

Za vsako podaljšanje policijske ure je treba posebej zaprositi z navedbo razlogov in navesti, do katere ure naj bi bila podaljšana nočna ura. S prošnjo za podaljšanje nočne ure (preko 23. ure) je treba priložiti v gotovini 300 din za vsako podaljšano uro. O tem, ali bo podaljšanje dovoljeno ali ne, bo izdana rešitev.

Vse to velja tudi za zasebnike, ki nameravajo v svojih lokalih prirejati javne prireditve s plesom in ob točenju alkoholnih pijač (gostilničarji, kavarnarji, restavratery itd.).

Organi NM bodo vršili kontrolo nad izvajanjem določil te objave. Prireditelji se bodo morali na zahtevo izkazati s predpisanimi dovoljenji in potrdili o plačani pristojbini. V primeru kršenja teh določil bo prireditev takoj zaključena, prireditelji pa kaznovani z denarnimi kaznimi, v težjih primerih pa tudi s kaznijo prisilnega dela.

Odesek za notranje zadeve:

Načelnik: Hribar Rudi, l. r.

Okrožni odbor OF Celje:

Za sekretarja: Berčič Miha, l. r.

ZAHVALE

USPEHI AKCIJE ZA PRESKRBO OTROK V CELJSKEM OKROŽJU

Od dne 1.-16. septembra se je po vsem celjskem okrožju vršila akcija za preskrbo otrok. Uspehi te akcije so zelo zadovoljivi. Posebno so se odlikovali Celjani.

Darovali so:

Krajevni strok, zvezni svet Celje	din 30.000
Sindikati tovarne Westen	» 30.000
Trgovci in zadruga	» 55.200
Gostilničarji in zadruga	» 9.120
Ljudska prosveta: izkupiček	
»Kulturnega tedna«	» 15.000
Zdravniki	» 3.600
Železničarska zadruga	» 4.171
Mestni četrt I.	» 7.546
Mestni četrt II.	» 1.598
Mestni četrt III.	» 8.135
Mestni četrt IV.	» 1.572
Krajevni odbor Zavodna	» 2.410
Krajevni odbor Sp. Hudinja	» 2.886
Cvetlični dan in drugi prispevki	» 17.703
skupno	din 188.941
Okraj Trbovlje	» 66.408
Okraj Konjice	» 10.000
Okraj Celje-okolica	» 30.000
Prostovoljni prispevki ods. OOOF	» 30.000
Prodaja v ta namen tiskanih razglednic in kolkov	» 40.000
skupaj	din 354.348

Članice AFŽ so nabrale 500 kg sadja in zelenjave, 890 kg moke in 200 komadov razne obleke.

Dosedaj se je prijavilo 69 družin, ki so pripravljene vzeti otroke-sirote za svoje.

Vsem, ki so to akcijo podprli, pa če tudi samo z 1 dinarjem, se podpisani odbor toplo zahvaljuje.

OOOF Celje

odesek za soc. skrbstvo

POMOČ POŽGANEMU GORNJESAVINJSKEMU KMETU

Kmetijski odesek okraja Gornjiograd je prejel iz Sv. Jurija pri Celju 10 teličk in 5 junčkov pomurske pasme, kar je bilo razdeljeno požganim kmetom iz Nove Štife.

Iz Vranskega pa je isti odesek prejel 60 kokoši-jarkice, iz Šoštanja 50 in iz Slovenjgradca 15. Vse te jarkice so bile razdeljene Solčavi, Lučam in Novi Štifi.

Ljudstvo Zg. Savinjske doline se zahvaljuje omenjenim krajem, ki imajo toliko razumevanja za pomoč dolini, ki je za časa okupacije toliko žrtvovala.

MALI OGLASI

Dolgo zimsko suknjo, toplo, dobro ohranjeno, zamenjam za trda suha drva. Naslov v uredništvu.

Plakaterja zaposli proti nagradi pol-dnevno Propagandni odesek Okrajnega odbora OF Celje-mesto.